

בעזרת השם יתברך

קונטרס

מעלות התפלה

ובו מאמרים מלוקטים מספר

הזהר הקדוש

עם ביאור הנפלא

מתוק מדבש

המפרש כל מלה ומלה בדרך קל וקצר

מאת הגאון הקדוש המקובל רבי דניאל פריש זצוקלה"ה

והוספנו בו מאמר

ישראל קדושים הם

ובו מבואר מעלת חזרת התפלה על ידי השליח צבור,

והזירות הדבור אז, וכן בין תפלת לחש לחזרה.

הקדמה

בקונטרס זה ליקטנו מאמרים נכבדים מן הזהר הקדוש עם ביאור "מתוק מדבש" שעיקרם סובבים על עניני מעלות התפלה והדרך אשר בה ישכון אור.

הנה אמרו חז"ל (במס' ברכות דף ו ע"ב, וברש"י שם) כי תפלה היא אחד מהדברים העומדים ברומו של עולם, ובני אדם מזלזלים בהם. והרצון בדברי חז"ל הוא לעורר על חיזוק העניין, וכמו שאמרו במפורש שם (דף לב ע"ב) שתפלה צריכה חיזוק, ופירש"י "שיתחזק האדם בהם בכל כחו".

ואכן תפלה היא דבר הנצרך לכל אדם בכל עת ובכל זמן, והיא סולם המוצב ארצה וראשה מגיע השמימה, ולהורות על מעלת התפלה והדרך אשר ישכון בה אור, הנה לקטנו בקונטרס זה מאמרים נבחרים מתוך ספר הזהר הקדוש, ובהם דברי חיזוק במעלת התפלה ורום גובהה, וסדר עריכתה, ושכר המתפלל בכוונה.

את הקונטרס חתמנו במאמר "ישראל קדושים הם" ובו מבואר מעלת חזרת התפלה על ידי השליח צבור, וזהירות הדבור אז, וכן בין תפלת לחש לחזרה. מאמר זה נערך ופורסם לפני כעשור שנים על ידי בעל "מתוק מדבש", ונחקק על ידו גם בפנים קונטרס צואתו הנכבדה.

הנה רוב מאמרי הזהר שליקטנו מתבארים גם על דרך הנגלה, ועל כן הדפסנו אותם בביאורינו באותיות מרובעות, וחלקי המאמרים שמתבארים על דרך הנסתר הדפסנו אותם על פי רוב באותיות רש"י רגילות, או בשילוב מאמרי הנגלה עם ציון אותיות רש"י קטנות מוקפות.

כאמור לעיל קונטרס זה נערך מתוך ביאור הענק לזהר "מתוק מדבש" הנדפס בכ"ב כרכים מהודרים ומפוארים ומנוקדים, וזכה דורינו האחרון למתנת שמים בחיבור זה, שהוגים בו רבים בכל רחבי תבל יומם וליל, וערבים ונעימים עליהם הביאורים למכביר, וכבר מתקיימים בס"ד למעלה ממאה וחמשים שיעורים ברבים שהוגים בו בקביעות, ואכן זו היא בשורה טובה לקראת יום הגאולה הקרוב וכפי שאמר רשב"י הקדוש כי בדור האחרון רבים יעסקו בספר הזהר דנן, ובזכות זאת נזכה לצאת מן הגלות במהרה וברחמים, אמן.

כל מי שרוצה להשתתף בהפצת ובהדפסת הקונטרסים האלו

לזכות בו את הרבים. יפנה למספר טל: 02-50-222-33

דברים בשער

מתכבדים אנו להגיש בזה לפני ישראל קדושים מאמרים נשגבים על ענייני התפלה ומעלתה, המלוקטים מתוך ספר הזוהר הקדוש עם הפירוש הנודע "מתוק מדבש", של רבינו המאור הגדול, חסידא ופרישא, הגאון הצדיק והמקובל המפורסם, נודע בשערים, רבינו רבי דניאל בן הר"ר נפתלי הירצקא פריש זצוקללה"ה בעל ה"מתוק מדבש", אשר זכה וזיכה את הרבים והאיר את עיניהם של ישראל במאור הזוהר הקדוש ע"י פירושו המתוק והבהיר.

הצדיק הקדוש רבי פנחס מקוריץ זי"ע היה אומר: כי הוא נותן שבח והודיה לבורא עולם בכל ימותיו, על שלא שתלו בדורות הקודמים, כאשר ספר הזוהר לא היה עדיין מצוי בעולם, שכן ספר הזוהר הקדוש הביאו לטעום מחיי העולם הבא בעודו בימי חלדו בעולם הזה.

ולכן בדורינו אנו, עלינו ליתן שבח והודיה נוספים להשי"ת, גם על שזכינו לבוא לעולם אחרי הופעת אור שמשו של רבינו המחבר בעל ה"מתוק מדבש" זצוק"ל, אשר פתח בפירושו הנפלא את שערי הזוהר הקדוש לרווחה והוציא לאור תעלומיו.

בפירושו הענק והמתוק אשר כמותו טרם היה, קיים רבינו בספר הזוהר הקדוש את נבואת הנחמה המיוחלת של ישעיהו הנביא (ס"א): "כי הלבישני בגדי ישע, מעיל צדקה יעטני, כחתן יכהן פאר, וככלה תעדה כליה", עשרים ושניים הכרכים עתירי הפאר ומרחיבי הדעת, המכילים את הזוהר עם פירושו "מתוק מדבש", הפכו את המעיין החתום של תורת הרשב"י לבאר מים חיים פתוחה לרווחה, מוכנה ומזומנת להשקות את צמאי חסדך היוצא מעדן.

נראים הדברים, כי מן השמים שקדו על תקנת בני ישראל, בתור הכנה דרבה לקראת הגאולה העתידה הממששת ובאה בס"ד, כדברי ה"רעיא מהימנא" שבזוהר הקדוש (פרשת נשא, קכד: בלשה"ק) "וכיוון שבני ישראל עתידים לטעום מעץ החיים, שהוא ספר הזוהר הזה, על ידו הם יצאו מן הגלות ברחמים". וכפי שכותב הגה"ק המקובל בעל "חסד לאברהם" זי"ע (מעין א', נהר כד) על אודות ספר הזוהר, "וספר זה עתיד להתגלות בימי מלכא משיחא, כדי ליתן סעד לשכינה, כנזכר.

והנה, כל אותן שיזכו אליו, יזכו לגאולה, כי העבודה זו המועטת בזמן ההוא, היא יותר חשובה מכל אילי נביות שהיה בזמן שהיה בית המקדש קיים".

כך קיבל דורנו לידי מתנה נפלאה זו מן השמים, אשר שום דור מן הדורות הקודמים לא זכה לה, בדמותו של הפירוש מאיר העינים, המאפשר לנו לטעום מעץ החיים, שהוא ספר הזוהר - ואכל וחי לעולם, ולא מצא הקב"ה כלי מחזיק ברכה ושליח נאמן להביא את המתנה הטובה הזאת לישראל, אלא את רבינו בעל ה"מתוק מדבש".

בד בבד עם התגשמות הנבואה על אודות התפשטות לימוד ספר הזוהר לפני הגאולה השלימה, התגשם לו חזון נבואי נוסף מלפני כמה מאות בשנים, אשר צפה את הופעתו של הפירוש החדש, ואפילו את שמו של הפירוש, ורק בשנים האחרונות, כאשר הוצאת כרכי הזוהר עם ה"מתוק מדבש" לאור כבר היתה בעיצומה, הבזיק לעיני העוסקים במלאכת הקודש קטע בתוך הספר הקדוש "הדרת מלך", מאת המקובל האלקי הקדוש והנודע, רבי שלום בוזגלו זצוק"ל, המבאר את ה"רעיא מהימנא" הנ"ל כך וז"ל:

"דוק לישניה דקאמר "למטעם" לומר, שעתידי להתגלות פירוש מאמרי הזוהר בטוב טעם, וכל חיך הטועמו אומר לי לי, מה שאין כן הלומדו לגירסא בעלמא, שאין מרגיש מתיקות דובשו, וכתוב "טעמו וראו כי טוב ה'", ואז יפקון מן גלותא כשיטעמו אמריו כי נעמו.. לכן בשכר זאת הלימוד בפירוש ספר הזוהר הקדוש, א"ל חי חלקנו ימהר יחיש גאולתנו", עד כאן לשונו הקדוש, אשר נכתב לפני כמה מאות שנה, והוא פלא עצום.

גם בפירושו "כסא מלך" על תיקוני הזוהר, מרמז רבי שלום בוזגלו לאותו פירוש שיתגלה באחרית הימים, בתיקון ו' (כ"ג): מובאים דברי אליהו הנביא לרבי שמעון בר יוחאי על אודות התגלות ספר הזוהר (בתרגום ללשה"ק): "והרבה בני אדם בעולם הזה יתפרנסו (ברוחניות) מחיבורך הזה, כאשר יתגלה בעולם הזה בדור האחרון בסוף הימים, ובגללו יתקיים (ויקרא כה): "וקראתם דרור בארץ" ומפרש שם ה"כסא מלך" וז"ל: "הלומד גירסא בעלמא, הגם שיש לו שכר טוב בעמלו ומקדש ומטהר נשמתו, עם כל זה, הסגולה שכתוב ובגיניה וקראתם דרור בארץ, היא דוקא כשיתפרנסון וילמדו פירושי מאמריו".

ההשגחה העליונה המלווה את מפעלו האדיר של ה"מתוק מדבש" באה לידי משנה ביטוי והבלטה על רקע העובדה, כי פירושים רבים שנכתבו במהלך מאות השנים האחרונות על חלקיו השונים של הזוהר הקדוש, לא הצליחו לפתוח את שעריו בפני הציבור הרחב, לעתים, הוסיפו דווקא הפירושים והעמיקו את סודותיו של הזוהר הקדוש שבעתיים, כשהם מפרשים גם את הקטעים ה"נגלים" לכאורה, על דרך הרז והסוד הכמוסים, לצד אלו, נותרו פירושים אחרים, ביניהם פירושי ענק שנכתבו על ידי גדולי עולם מפורסמים, מונחים מאות שנים בכתב היד המקורי מבלי שעין הדפוס תשזפם, עד שבא ה"מתוק מדבש" וביאר את כל חלקי הזוהר למרישא עד סיפא כולל ה"תיקוני זוהר" ה"זוהר חדש" וה"תיקוני זוהר חדש" ו"השמטות הזוהר" (וגם מכתבי רבינו האריז"ל ספר "אוצרות חיים" ספר "שער הגלגולים"), לא רק שלא הניח שורה שאינה מפורשת ומבוארת, אלא שקרוב לשני שלישים מספר הזוהר מבוארים על ידו בדרך ה"נגלה", אשר גם מי שאין לו עסק בנסתרות יכול להבינם על בוריים.

על דעתם של רבים וטובים העומדים תמהים ומשתאים אל מול עוצמת הנס המופלא הזה, מתקבלת יותר מכל ההנחה האמורה, כי מדובר בגילוי ישיר של ההשגחה העליונה, אשר בחרה ברבינו כשליח נאמן לממש את היעודים הנבואיים הנ"ל השמורים לאחרית הימים.

את פועליו הכבירים בהפצת מעייני הקדושה, החל רבינו עוד בשחר ימיו בתורה שבעל פה, כשהוא מטיף ומשפיע תורה ויראה, קדושה וטהרה, על שומעי לקחו, לאחר מכן החלה לראות אור גם תורתו שבכתב, עם הופעת ספרו הנודע "אוצר הזוהר" ושורה נכבדה של ספרי מוסר ויראה, לבחורים ולאברכים, לחתנים ולכלות ולכל עם ה', אשר יצאו מתחת קולמוסו הטהור ומשמשים מורה דרך ואור נתיבתם של אלפי רבבות יראים ושלמים, עובדי ה' ויראי שמו, האמונים על ברכי התורה, היראה והחסידות הצרופה.

עד אשר זיכהו השי"ת להתחיל ולהשלים את מפעל חייו הנאדר בקודש, הלא הוא פירושו "מתוק מדבש" על כל חלקי הזוהר וסימנא מילתא, כי זה היה עיקר ייעודו בעולם הזה, שכן ביום בו ראה אור ספרו "שערי זוהר", המהווה הקדמה כללית רבת היקף ועמקות לפני

לימוד הזוהר הקדוש, והמשלים את סדרת ה"מתוק מדבש" השיב לפתע פתאום את נשמתו הטהורה ליוצרה במיתת נשיקה, ונתבקש בישיבה של מעלה אשרי חלקו.

שמו הטהור ינון לעד, וזכותו הגדולה תעמוד לנו ולכל ישראל, שנזכה להאיר עינינו בתורה הקדושה בכלל, ובתורת הרשב"י בפרט, וללכת בדרכי הישרים והטובים בלבותם לעשות נחת רוח ליוצרנו עד עולם, ובאור ה"מתוק מדבש" נחסה ונתלונן עד כי יבוא שילה ולא יקהת עמים בב"א, ותחזינה עינינו בגאולה השלימה ובכנין בית הבחירה ובתחיית המתים ברחמים גדולים, אכי"ר.

ארגון שיעורים בספר הזהר הק' עם ביאור מתוק מדבש

בס"ד מתקיימים למעלה ממאה וחמישים

שיעורים ברחבי הארץ

בדבר פרטים נוספים וכדבר פתיחת שיעורים נוספים

אפשר לפנות:

להרב יצחק כהן שליט"א

טל. 02-628-7114 - 054-476-9506

מפתח הענינים

א. "מאמר התפלה בונה עולמות" ומבאר כי האדם שמשדל בעבודת השם, זוכה שכל ברואי העולם הם מסייעים לו, וכשמתפלל בכוונה אז המלאכים מקבלים את תפלתו ומעלים אותה לקב"ה, ומדבורי התפלה בונה הקב"ה עולמות.

ב. "מאמר התפלה בוקעת רקיעים" ומבאר כי כל דבורי התפלה עולים למעלה ובוקעים רקיעים, אכן שם הם נבחנו אם הם כשרים וראויים להתקבל, ומביא ראיה מתפלת יוסף הצדיק שנבחנה ונמצאה כשרה והתקבלה. ג. "מאמר ערך התפלה כפי הכונה" ומבאר כי התפלה נשקלת על ידי המלאכים הממונים להעלותה, וכפי ערך שלימות הדבור וכונת המתפלל, כן היא זוכה לעליה. ומבאר עוד שנקיות מחטא וטהרת המחשבה הם סגולה לקבלת התפלה ולעלייתה.

ד. "מאמר תפלה מתוך תשובה" ומבאר שחזקיהו המלך הגם שהיה שומר הברית, הנה חטא בזה שלא רצה לישא אשה, וגרם פגם, ולכן נגזרה עליו גזרה חמורה, ועל כן לפני שהתפלל הקדים לשוב בתשובה כדי שתפלתו תתקבל. ומכאן מוכיח שהבא להתפלל צריך להקדים לשוב בתשובה כדי שתפלתו תתקבל.

ה. "מאמר מעלת תפלת רבים" ומבאר כי תפלת הרבים אין מדקדקים בה כל כך, וזוכה לעלות בחוזק למעלה, אבל תפלת היחיד נבחנת בדקדוק, וכשהמתפלל הקדים תשובה תפלתו עולה מייד, ומבאר מה נעשה מהתפלות שלא הוקדם להם התשובה.

ו. "מאמר מעלת תפלה בדמעות" ומבאר כי השב בתשובה ומתפלל בדמעות, אזי זוכה שתפלתו עולה ונכנסת בלי מניעה, ושזוכה להוציא את כל ניצוצותיו מידי החיצונים. ומבאר עוד את מעלת המוריד דמעות על פטירת הצדיקים ועל חורבן בית המקדש.

ז. "מאמר תפלה ברורה ומפורשת" ומבאר כי צריך האדם לפרש את דבריו בתפלתו כראוי, ומביא ראיה מיעקב שביאר היטב את תפלתו באמרו "הצילני נא מיד אחי מיד עשו".

ח. "מאמר תפלה בשלמות התבות" ומבאר כי צריך האדם המתפלל לדקדק להגות ולומר את תבות התפלה בשלימות, ולא בהבלעה ובחסרון.

ט. "מאמר תפלה מעומק הלב" ומבאר כי צריך האדם המתפלל לבקש את בקשותיו מעומק הלב, ובזה יעורר את כונת לבו לשאול את רצונו בשלמות מאת הקב"ה.

י. "מאמר הלכות תפלה" ומבאר שצריך האדם להתפלל בדרך תחנונים, ושהמתפלל תפלת שמונה עשרה צריך לכוין רגליו ביושר, ולכסות ראשו בטליתו, ושלא להסתכל לצדדים כדי שלא יגרום זלזול ופגם בשכינה העומדת למולו. ומבאר עוד כי המתפלל צריך קודם לסדר את שבחו של הקב"ה ואחר כך לבקש את בקשתו.

יא. "מאמר סימן לקבלת התפלה" ומבאר תחילה את ענין הכרובים מזהב שהיו במשכן, שבדרך נס היו מקבלים חיות ופורשים את כנפיהם ודבקים זה בזה, להורות על ישראל שהיו זכאים וצדיקים. ומכאן מבאר כי היו עוד ג' סימנים לדעת שישראל רצויים, והם: בעשן הקרבן שהיה מתמר ועולה בדרך הישר, ובקרבן הקרב על המזבח שהיה נראה על גבי המזבח כדמות אריה, ובברכת הכהן את העם שידיהם היו נזקפים בקלות. והיום יוכל האדם לבחון את עבודתו על ידי חיות שמחת לבבו ושגירות תפלתו בפיו.

יב. "מאמר שכר המתפלל כראוי" ומבאר כי המתפלל בכונה וכראוי, וגורם בתפלתו נחת ויחוד לשכינה הקדושה, אזי שכרו מדה כנגד מדה, כי כשנפטר מהעולם זוכה שהקב"ה מעלה את נשמתו בלבוש של ענני כבוד ובשירה, וכן הקב"ה יורד להעלות את נשמתו ולקבלה עם מחנות המלאכים שלו ושל השכינה.

יג. "מאמר שכר תפלות ישראל" ומבאר כי מלאך מט"ט מעלה את תפלות ישראל למעלה לרקיע הנקרא שמים, וכשהקב"ה רוצה להשגיח ולהסתכל בזכותם של ישראל, אזי הוא מסתכל ומתבונן באותו רקיע, ומיד הוא מתמלא ברחמים על ישראל.

יד. "מאמר ישראל קדושים הם" ובו מבואר מעלת חזרת התפלה על ידי השליח צבור, וזהירות הדבור אז, וכן בין תפלת לחש לחזרה.

התפלה בונה עולמות

(א) אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן לְחַבְרַיָּא, זַפְאָה חוּלְקָנָא דְעֵלְאִין וְתַתְּאִין אֵינוֹן בְּאַסְפְּמוּתָא לְסִייעַ לָן, הָאִי אִיהוּ דְאוּקְמוּהוּ מְאָרִי מִתְּנִיתִין דְּבַר נֶשׁ דְּאַשְׁתַּדַּל בְּפוּלְחָנָא דְמַאֲרִיָּה, דְּכָל בְּרִיין דְּעֵלְמָא אֵינוֹן בְּסִיעֵתָא דִּילִיָּה, פְּמָה דְאוּקְמוּהּ כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ לָא נִבְרָא אֱלָא לְצוּת לְזַה, וְאַפִּילוּ שְׂרָפִים וְחַיּוֹת וְאוֹפְנִים לָא אֶתְבְּרִיאוּ אֱלָא לְסִיעֵתִיָּה.

וְכַד בַּר נֶשׁ אֶפִּיק הַבְּלִים וְדַבּוּרִים בְּצִלוֹתִיָּה, כְּמָה עוֹפִין פְּתַחֲיִן גְּדַפְיִיָּהוּ וּפִימִיָּהוּ לְקַבְּלָא לֹון, הִדָּא הוּא דְכְּתִיב (קהלת י ב) כִּי עוֹף הַשָּׁמַיִם יוֹלִיךְ אֶת הַקּוֹל וּבַעַל כְּנָפָיִם יִגִּיד דְּבַר, וְנִטִּיל קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֵלִין מְלִין וּבְנֵי בְּהוֹן עֲלֵמִין, דְּאַתְמַר בְּהוֹן (ישעיה סו כב) כִּי

מתוק מדבש

"מאמר התפלה בונה עולמות" ומבאר כי האדם שמשתדל בעבודת השם, זוכה שכל ברואי העולם הם מסייעים לו, וכשמתפלל בכוונה אז המלאכים מקבלים את תפלתו ומעלים אותה לקב"ה, ומדבורי התפלה בונה הקב"ה עולמות.

(מקור המאמר נמקווי זכר ט' סט דף קה ע"ג, וצניאור נמוק מדנש כרך ג עמ' 15-16)

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן לְחַבְרַיָּא לְהַחֲבֵרִים שְׁלוּ, זַפְאָה חוּלְקָנָא דְעֵלְאִין וְתַתְּאִין אֵינוֹן בְּאַסְפְּמוּתָא לְסִייעַ לָן אֲשֵׁרִי חֲלָקִינוּ שְׁעִלְיוֹנִים וְהַתַּחְתּוֹנִים כּוֹלָם מַסְכִּימִים לְדַבְרֵינוּ, וּבָאִים לְסִייעַ לָנוּ, הָאִי אִיהוּ דְאוּקְמוּהוּ מְאָרִי מִתְּנִיתִין זֶהוּ שְׁפִירוּשׁוֹ חֲכָמֵי הַמִּשְׁנָה, דְּבַר נֶשׁ דְּאַשְׁתַּדַּל בְּפוּלְחָנָא דְמַאֲרִיָּה כִּי אָדָם שְׁעוּסֵק בְּעַבּוּדַת הַבּוֹרָא כְּרָאוּי לוֹ, אַז דְּכָל בְּרִיין דְּעֵלְמָא אֵינוֹן בְּסִיעֵתָא דִּילִיָּה כֹל הַבְּרִיּוֹת שְׁבַעוֹלָם מְסִייעִים לָהֶם לְעַבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, כְּמָה דְאוּקְמוּהּ כְּמוֹ שְׁפִירוּשׁוֹ חוּ"ל (נמס' נרכות דף ו סוע"ג), כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ לָא נִבְרָא אֱלָא לְצוּת לְזַה פִּירוּשׁ לְהַתְחַבֵּר וּלְסִייעַ לִירְאֵי הַשֵּׁם, וְאַפִּילוּ שְׂרָפִים וְחַיּוֹת וְאוֹפְנִים שֶׁהֵם מְלָאכֵי בִיעַ שֶׁהֵם בְּעַצְמָם גַּם כֵּן עוֹבְדִים לְהַקְב"ה בְּשִׁירָם וּזְמֵרָם, עִם כֹּל זֶה לָא אֶתְבְּרִיאוּ אֱלָא לְסִיעֵתִיָּה לָא נִבְרָאוּ אֱלָא לְסִייעַ לָהֶם.

ומפרש שסייעתם הוא, כי וכד בר נש אפיק הבליים ודבורים בצלותיה כשאדם מוציא הבלים מן הלב, ודבורים מן הפה בתפלתו, ורצה לומר שמתפלל בכונה, אז כמה עופין פתחין גדפייהו ופימייהו לקבלא לון כמה עופים שהם מלאכים פותחים את כנפיהם ופיהם כדי לקבל את התפלות ולהעלותם להקב"ה, הָדָא הוּא דְכְּתִיב זֶהוּ שְׁכַתּוּב כִּי עוֹף הַשָּׁמַיִם יוֹלִיךְ אֶת הַקּוֹל הַיְיָנוּ הַקּוֹל שֶׁל קְרִיאַת שְׁמַע, וּבַעַל כְּנָפָיִם יִגִּיד דְּבַר הַיְיָנוּ אֶת דְּבוּרֵי הַתְּפִלָּה, וְנִטִּיל קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֵלִין מְלִין וּבְנֵי בְּהוֹן עֲלֵמִין וְהַקְב"ה לוקח את אלו הדיבורים ובונה בהם עולמות, דהיינו שמתקן את פרלופי האלילות הנקראים עולמות, דְּאַתְמַר בְּהוֹן שְׁנֵאמַר בְּהֵם כִּי בְּאַשְׁרַר הַשָּׁמַיִם הַחֲדָשִׁים הַיְיָנוּ מִיְדוּשׁ

כְּאֲשֶׁר הַשָּׁמַיִם הַחֲדָשִׁים וְהָאָרֶץ הַחֲדָשָׁה אֲשֶׁר אָנִי עֹשֶׂה, וְרָזָא דְמַלְאָה
 (שם נא מז) וְאֲשִׁים דְּבָרֵי בְּפִיךָ וּבִצְלַיִךְ יְדֵי כְּפִיתִיךָ, לְנִטְעַ שְׁמַיִם וְלִיסְד
 אָרֶץ וְלֵאמֹר לְצִיּוֹן עַמִּי אַתָּה, אֵל תִּקְרִי עַמִּי אֲלֵא עַמִּי בְּשׁוֹתְפִי.

מתוק מדבש

פרלופ ז"א הנקרא שמים נמוחין דגלות, וְהָאָרֶץ הַחֲדָשָׁה היא התחדשות פרלופ המלכות
 הנקראת ארץ, אֲשֶׁר אָנִי עֹשֶׂה פִירוּשׁ שאני מתקן בכח תורתם ותפלתם של ישראל, וְרָזָא
 דְּמַלְאָה וסוד הדבר נרמז במה שכתוב וְאֲשִׁים דְּבָרֵי בְּפִיךָ היינו דבורי התפלה, ועל ידי
 זה וּבִצְלַיִךְ יְדֵי כְּפִיתִיךָ לשמרך מן המזיקים התחתונים ומהמקטרגים העליונים, ועוד על
 ידי דבורי התפלה לְנִטְעַ שְׁמַיִם וְלִיסְד אָרֶץ היינו שנעשה תקון זו"ן, וְלֵאמֹר לְצִיּוֹן
 עַמִּי אַתָּה ודרשו חז"ל (נזהר לעיל דף קד ע"א) אֵל תִּקְרִי עַמִּי בַּפֶּתַח, אֲלֵא עַמִּי
 בחיר"ק, והיינו עמי בְּשׁוֹתְפִי כי בני ישראל הם שותפים להקב"ה בתקון העולמות והפרלופים
 העליונים על ידי תורתם ותפלתם. (רמ"ק ומפרשים)

התפלה בוקעת רקיעים

(ב) בְּלֹא שִׁפְתֵי מִרְמָה (תהלים י א), מֵאֵי בְּלֹא שִׁפְתֵי מִרְמָה, אֲלֵא הָכִי תִנְיִן, כָּל מֶלֶךְ וּמֶלֶךְ דְּצִלּוֹתָא דְאַפִּיק בַּר נָשׁ מְפּוּמִּיָּה, סִלְקָא לְעֵילָא, וּבִקְעָא רְקִיעִין, וְעֵאלַת לְאַתֵּר דְּעֵאלַת, וְתַמָּן אֲתַבְּחַנַּת הֵהִיא מֶלֶךְ, אֵי הִיא מֶלֶךְ דְּכִשְׂרָא אֵי לָא, אֵי אִיְהִי מֶלֶךְ דְּכִשְׂרָא, עֵאלִין לָהּ קָמִי מַלְפָּא קְדִישָׁא, לְמַעְבַּד רְעוּתָהּ, וְאֵי לָאו, סָאטִין לָהּ לְבַר, וְאַתְעַר בְּהֵהִיא מֶלֶךְ רוּחָא אֲחֵרָא.

וְתֵא חֲזִי, פְּתִיב בֵּיהּ בְּיוֹסֵף, (שם קה יח) עֲנּוּ בְּכָפֶל רְגְלוֹ וְגו', עַד אֵימְתִי עֲנּוּ בְּכָפֶל רְגְלוֹ, עַד עֵת בֵּא דְבָרוּ, אֲמַרְת יְהו"ה צְרַפְתָּהּ, עַד עֵת בֵּא דְבָרוּ דְמֵאן, אֲלֵא עַד עֵת בֵּא דְבָרוּ דְיוֹסֵף, וְאַתְבְּחִין הֵהִיא

מתוק מדבש

"מאמר התפלה בוקעת רקיעים" ומבאר כי כל דבורי התפלה עולים למעלה ובוקעים רקיעים, אכן שם הם נבחנו אם הם כשרים וראויים להתקבל, ומביא ראיה מתפלת יוסף הצדיק שנבחנה ונמצאה כשרה והתקבלה.

(מקור המאמר צוהר פרשת מזורע דף נה ע"א, ונצי"אור מתוק מדבש כרך י עמ' תל-תל"א)

מה שכתוב האזינה תפלתי בְּלֹא שִׁפְתֵי מִרְמָה, שאל מֵאֵי בְּלֹא שִׁפְתֵי מִרְמָה מה היה כונת דוד בזה, אֲלֵא הָכִי תִנְיִן אלא כך למדנו, כי כָּל מֶלֶךְ וּמֶלֶךְ דְּצִלּוֹתָא דְאַפִּיק בַּר נָשׁ מְפּוּמִּיָּה כל דיבור ודיבור של תפלה שמוציא האדם מפיו, (וכן כל דבורי תורה ושאר דיבורים שאדם מדבר), סִלְקָא לְעֵילָא עולה למעלה, וּבִקְעָא רְקִיעִין ובוקע רקיעים, וְעֵאלַת לְאַתֵּר דְּעֵאלַת ונכנס למקום שנכנס, דהיינו להיכלות העליונים, וְתַמָּן אֲתַבְּחַנַּת הֵהִיא מֶלֶךְ ושם נבחן כל דיבור ודיבור, אֵי הִיא מֶלֶךְ דְּכִשְׂרָא אֵי לָא אם הוא דיבור כשר וישר, או לא, ואמר כי אֵי אִיְהִי מֶלֶךְ דְּכִשְׂרָא אם הוא דיבור כשר, אז עֵאלִין לָהּ קָמִי מַלְפָּא קְדִישָׁא לְמַעְבַּד רְעוּתָהּ מכניסים אותו לפני המלך הקדוש כדי לעשות רצון המתפלל, וְאֵי לָאו סָאטִין לָהּ לְבַר ואם אינו דיבור כשר אז דוחים אותו לחוץ, וְאַתְעַר בְּהֵהִיא מֶלֶךְ רוּחָא אֲחֵרָא ומתעורר על ידי הדיבור ההוא רוח של הסטרא אחרא רח"ל, לכן אמר דוד שתפלתי נאמרה כראוי בלא שפתי מרמה, ולכן בקשתי שתשמע את תפלתי. (רמ"ק ומפרשים)

וְתֵא חֲזִי, פְּתִיב בֵּיהּ בְּיוֹסֵף בא וראה, כתוב ביוסף הצדיק, עֲנּוּ בְּכָפֶל רְגְלוֹ ברזל באה נפשו, עַד אֵימְתִי עֲנּוּ בְּכָפֶל רְגְלוֹ עד מתי היה בבית הסהר, ואמר הכתוב עַד עֵת בֵּא דְבָרוּ, אֲמַרְת יְהו"ה צְרַפְתָּהּ, ומפרש עַד עֵת בֵּא דְבָרוּ דְיוֹסֵף (ה"ג הרמ"ק) ודיבורו היינו דברי תפלתו ובקשתו של יוסף, וְאַתְבְּחִין הֵהִיא מֶלֶךְ ונבחן דיבור

מֶלֶךְ, הָדָא הוּא דְכָתִיב, אִמְרַת יְהו"ה צָרְפָתָהּ, פְּדִין שְׁלַח מֶלֶךְ
וַיִּתִּירָהּ, מוֹשֵׁל עַמִּים וַיִּפְתַּחַהּ.

מתוק מדבש

ההוא אם הוא ראוי להתקבל, הָדָא הוּא דְכָתִיב זהו שכתוב אִמְרַת יְהו"ה צָרְפָתָהּ
פירוש אמרותיו ודיבוריו, צרפתם ובחנתם השכינה ומצאה אותם כנים, פְּדִין אז כשנתקבלה
תפלתו, שְׁלַח מֶלֶךְ וַיִּתִּירָהּ שלח הקב"ה שהוא מלכו של עולם שליח ויתיר את יוסף
ממאסרו, ומי היה השליח, ואמר מוֹשֵׁל עַמִּים שהוא פרעה שהיה מושל על העמים,
וַיִּפְתַּחַהּ והתיר אותו ממאסרו.

ערך התפלה כפי הכונה

(ג) וְכַמָּה נְטוּרֵי תַרְעִין אֵית וְנְטוּרֵי הַיְכָלִין, דְּמַקְבְּלִין צְלוֹתֵין, וְכָל צְלוֹתָא לָא תִיעוּל אֱלֹא בְּמִדָּה וּבְמִשְׁקָל, וּבְגִין דָּא אֲתָמַר עַל צְלוֹתָא (דברים כה יג) לֹא יִהְיֶה לָּךְ בְּכִסֵּף וּגְוַמַר, וְצְלוֹתֵין חֲסֵרִין עֲלֵיהוּ אֲתָמַר (דניאל ה כו) תִּקְלֵת תְּקִילֵת בְּמֵאזְנֵיא וְהִשְׁתַּכַּחַת חֲסִיר, אַף עַל גַּב דְּהָאֵי קָרָא בְּאַתְר אַחְרָא אוּקְמוּה, שְׁבַעִים אַנְפִּין לְתוֹרָה, בְּגִין דְּשְׁכִינְתָּא עֲלֶה אֲתָמַר (שיר ד י) פִּלְךָ יִפְה רַעֲיָתִי וּמוֹם אֵין בָּךְ, וְלֹא קִבִּילַת צְלוֹתָא דְּאֵית בֵּיה מוּמָא, הָדָא הוּא דְּכַתִּיב (עין ויקרא כב כ) כֹּל אֲשֶׁר בּוֹ מוֹם לֹא יִקְרָב.

מתוק מדבש

"מאמר ערך התפלה כפי הכונה" ומבאר כי התפלה נשקלת על ידי המלאכים הממונים להעלותה, וכפי ערך שלימות הדבור וכונת המתפלל, כן היא זוכה לעליה. ומבאר עוד שנקיות מחטא וטהרת המחשבה הם סגולה לקבלת התפלה ולעלייתה.

(מקור המאמר נתקוני זהר מדש דף קכט ע"א, וצניאור מסוק מדש כרך ד עמ' טז-טא)

ואמר וְכַמָּה נְטוּרֵי תַרְעִין אֵית וְנְטוּרֵי הַיְכָלִין יש כמה מלאכים שומרי השערים ושומרי ההיכלות של התפלות, דְּמַקְבְּלִין צְלוֹתֵין שמכניסים ומקבלים את התפלות, וְכָל צְלוֹתָא לָא תִיעוּל אֱלֹא בְּמִדָּה וּבְמִשְׁקָל וְכָל תַּפְלָה לֹא תִיכַנס לְהַיְכָלוֹת אֲלֵא בְּמִדָּה וּבְמִשְׁקָל, כְּלוּמַר לְפִי כוֹנֵת וּזְכוּיוֹת שֶׁל הַמִּתְפַּלֵּל, וּבְגִין דָּא אֲתָמַר עַל צְלוֹתָא וּבִשְׁבִיל זֶה נֹאמַר עַל תַּפְלָה, לֹא יִהְיֶה לָּךְ בְּכִסֵּף אֲבָן וְאֲבָן וְגו', אֲבָן שְׁלֵמָה וְצַדֵּק יִהְיֶה לָךְ, וְהִנֵּה צַדֵּק הֵינִי תַפְלָה, כְּמוֹ שְׁכָתוּב (תהלים יז א) שְׁמַעַה ה' צַדֵּק, וְרַצָּה לֹאמַר כִּי תִיבֹת הַתַּפְלָה הַנִּקְרָאוֹת אֲבָנִים יִהְיוּ שְׁלִימוֹת בְּדִיבּוּר וּבְכוּנָה, וְצְלוֹתֵין חֲסֵרִין עֲלֵיהוּ אֲתָמַר וְעַל תַּפְלוֹת הַחֲסֵרוֹת הַכוּנָה הַרְאוּיָה, אוֹ שֶׁחֲסִיר מִתִּיבוֹת הַתַּפְלָה, עֲלֵיהֶם נֹאמַר (מֵה שְׁנַאמַר צְנַלְשָׁאֵר מִלְךְ צְנַל) תִּקְלֵת תְּקִילֵת בְּמֵאזְנֵיא וְהִשְׁתַּכַּחַת חֲסִיר (פירוש דניאל אִמַר צְנַלְשָׁאֵר, שְׁנַשְׁקַלְתָּ לְפָנַי הַקִּבְיָה צְמֵאֵזִי מִשְׁקַל וּנְמַלְתָּ חֲסֵר), וְרַצָּה לֹאמַר שְׁשׁוֹקִלִים אֵת הַתַּפְלָה בְּמֵאזְנֵים וּנְמַצַּאת חֲסֵרָה, אוֹ אֵינָה מִתְקַבֵּלַת, וְאִמַר אַף עַל גַּב דְּהָאֵי קָרָא בְּאַתְר אַחְרָא אוּקְמוּה אַף עַל פִּי שְׁפִסּוּק זֶה פִּירוּשׁוֹ חֲז"ל בְּמִקּוּם אַחַר בְּאוּפֵן אַחַר, הִנֵּה שְׁבַעִים אַנְפִּין לְתוֹרָה יש שְׁבַעִים פָּנִים בְּתוֹרָה, בְּגִין דְּשְׁכִינְתָּא עֲלֶה אֲתָמַר לְפִי שְׁעַל הַשְּׁכִינָה נֹאמַר פִּלְךָ יִפְה רַעֲיָתִי וּמוֹם אֵין בָּךְ וְלֹכַן וְלֹא קִבִּילַת צְלוֹתָא דְּאֵית בֵּיה מוּמָא הִיא אֵינָה מִקְבֵּלַת תַּפְלָה שִׁישׁ בַּה מוֹם, הָדָא הוּא דְּכַתִּיב זֶהוּ שְׁכָתוּב בְּקִרְבָּנוֹת, (לְפָנֵינוּ צְפִסּוּק) כֹּל אֲשֶׁר בּוֹ מוֹם לֹא תִקְרִיבוּ פִירוּשׁ בַּהמָה שִׁישׁ בַּה מוֹם אֵינָה רְאוּיָה לְהַקְרִיבָה לְקִרְבָּן, וְהַתַּפְלָה הִיא בְּמִקּוּם הַקִּרְבָּנוֹת.

וכי אית צלותא דאית בה מומא, אין, ההיא דסלקא פגימא בלא מחשבה ובבלבולא דדעתא, כל שפן אם טעה בתלת ברכאן קדמאין, או בתלת בתראין, או באמצעיות, ובגין דא אוקמוה מארי מתניתין, טעה בשלש ראשונות חוזר לראש, ובאחרונות חוזר לעבודה, ובאמצעיות חוזר למקום שנזכר, ובגין דא אתמר בצלותא (תהלים כד ג) מי יעלה בהר יהו"ה וגומר.

וכד צלותא סלקא בדרועא ימינא או בשמאלא, דאנון שחרית ומנחה, מה פתיב בה (שיר ב ו) שמאלו תחת לראשי וימינו תחבקני, צלותא דערבית אידי מטה, ובגינה אתמר ביעקב (בראשית מז לא) וישתחו ישראל

מתוק מדבש

ושואל וכי אית צלותא דאית בה מומא וכי יש תפלה שיש בה מום, ומשיב אין יש, דהיינו ההיא דסלקא פגימא בלא מחשבה ובבלבולא דדעתא אותה התפלה שעולה פגומה בלא כונה הראויה ובבלבול הדעת, כל שפן אם טעה בתלת ברכאן קדמאין או בתלת בתראין או באמצעיות וכל שכן אם טעה בשלש ברכות הראשונות, או בשלש האחרונות, או ב"ב ברכות אמצעיות, ולא תיקן את הטעות, אז אין תפלתו מתקבלת, ובגין דא אוקמוה מארי מתניתין ובשביל זה פירשו ואמרו חכמי המשנה (נמס' זרכות דף לז ע"א), טעה בשלש ראשונות חוזר לראש ובוזה יכול לתקן את טעותו, ובאחרונות חוזר לעבודה שהיא רצה ה' אלהינו, ובאמצעיות חוזר למקום שטעה (הגירסא שלנו, שחזר לאתה חונן), ובגין דא אתמר בצלותא ובשביל זה נאמר בתפלה, מי יעלה בהר יהו"ה ומי יקום במקום קדשו, כלומר מי יזכה שתעלה תפלתו ותתקבל ברחמים וברצון, נקי כפי"ם מי שהוא נקי מן החטאים, ובר לבב" שיהיה לבו נקי בתפלתו ממחשבות זרות, כי לעליית התפלה צריך ב' דברים, א' שלא יהיה חטא במתפלל, ב' שהתפלה עצמה תהיה נקיה.

וכד צלותא סלקא בדרועא ימינא או בשמאלא וכשהתפלה עולה צרוע הימין שזמסד, או צרוע שמאל שזגזורה, דאנון שחרית ומנחה שהם תפלת שחרית שזמסד, ותפלת מנחה שזגזורה, מה פתיב בה צאומה תפלה שמאלו תחת לראשי וימינו תחבקני רצה לומר שהתפלה עולה ומתקבלת זמסד שזימין דז"א, או זגזורה שזמסאל דז"א, ואמר כי צלותא דערבית אידי מטה תפלת ערצית היא סוד השכינה הנקראת מיטה לפי שזוכנת נקדש הקדשים הנקרא (מ"ז יא ג) חדר המטות, ובגינה אתמר ביעקב וזשילה נאמר ציעקב שתיקן תפלת ערצית, וישתחו ישראל על ראש המטה דהיינו למדרגתו שזמסאלת שהוא על היסוד הנקרא ראש המטה, שהוא למעלה

על ראש המטה, דַּאִיְהִי בְּבִי מְרַעַא בְּגִלוּתָא, דַּאִיְהוּ לִילָה, (שיר ג ד) כְּמַעַט שְׁעִבְרָתִי מֵהֶם וְגוֹמֵר.

וְכַד צְלוֹתִין סְלָקִין בְּדָקָא יָאוּת, פְּרוּזָא נְפִיק וְאָמַר (תהלים כד ז) שְׂאוּ שְׁעָרִים וְגוֹמֵר, וְאָמְרִין מִי זֶה מְלַךְ הַכְּבוֹד, מְסֻטְרָא דְאָמַא דַּאִיְהִי מִ"י, וְאֶתְקְרִי יְהו"ה עֲזִיזוּ וְגַבּוֹר, מְסֻטְרָא דְשְׂכִינְתָא תַּתְּאָה, מִי הוּא זֶה מְלַךְ הַכְּבוֹד, יְהו"ה צְבָאוֹת הוּא מְלַךְ הַכְּבוֹד סְלָה, מְסֻטְרָא דְעַמּוּדָא דְאֶמְצָעִיתָא וְצַדִּיק.

וְאִם צְלוֹתָא לָאו אִיְהִי שְׁלָמָא, פְּמָה מְלָאכִי חֲפְלָה רְדִפִין אֲבַתְרָה, וְאֶתְמַר בָּהּ (איכה א ג) כָּל רְדִפְיָהּ הִשְׁיִגוּהָ בֵּין הַמְּצָרִים, וּבִגְיִן דָּא

מתוק מדבש

מִן הַשְּׂכִינָה, וּמִפְרַשׁ דַּאִיְהִי בְּבִי מְרַעַא בְּגִלוּתָא דַּאִיְהוּ יְיִצְחָה שֶׁהַשְּׂכִינָה שׁוֹכֶנֶת צִנִּית חוֹלִיה כִּשְׂהִיא צְגוּת דְדוּמָה לְלִילָה, וְרַנָּה לוֹמַר שְׂהִיא חוֹלַת אֲהַצְנָה לְפִי שְׂהִיא צִלָּא צַעֲלָה, וְלִכְּן הִיא צְנַחֲנִית מְטָה, כְּמוֹ שְׁכַחוּב שֶׁהַשְּׂכִינָה אֹמַרְתָּ (שיר ג א) עַל מַשְׁכְּבֵי צִלְלוֹת, שְׂהִיא הַגְּלוּת, בְּמַעַט שְׁעִבְרָתִי מֵהֶם עַד שְׁמַלְחָתִי אֵת שֶׁאֲהַצְנָה נִפְשִׁי, שְׂהוּא צַעֲלֵי הַתַּפְּאָרַת.

וְכַד צְלוֹתִין סְלָקִין בְּדָקָא יָאוּת וְכַשְׁתַּתְּפִלוֹת עוֹלוֹת כְּרַאוּי לְהִיּוֹת, דַּהִיּוּנו שְׂאִין חֲטָא בְּמַתְּפַלֵּל, וְאִין בְּתַפְלָה מַחֲשַׁבָּה זֹרָה, אַז פְּרוּזָא נְפִיק וְאָמַר כְּרוּז יוּצָא וְאוֹמַר שְׂאוּ שְׁעָרִים רַאשִׁיכֶם וְהִנְשִׂאוּ פַתְחֵי עוֹלָם שְׂהֶם פַּתְחֵי בֵּית הַמִּקְדָּשׁ הַקְּבוּעַ בְּמַקוּמוֹ לְעוֹלָם, "וַיִּבֶא מֶלֶךְ הַכְּבוֹד", שְׂהוּא הַקְּב"ה, לְשִׁמוּעַ אֵל הַרְנָה וְאֵל הַתַּפְּלָה מִן הַבָּאִים לְבֵּית הַמִּקְדָּשׁ, וְאָמְרִין וְאוֹמְרִים הַמְּלַאכִים אֵת תַּשְׁאֵלוּ מִי זֶה מְלַךְ הַכְּבוֹד נְשִׂיב לְכֶם כִּי מְסֻטְרָא דְאָמַא דַּאִיְהִי מִ"י הַקְּב"ה שְׂהוּא ז"ל מֵלֵךְ הַצִּינָה הַנִּקְרָאֵת מִ"י נִקְרָא מֶלֶךְ הַכְּבוֹד, כִּי צִינָה נִקְרָאֵת מִ"י עַל שֶׁ הַחֲמִשִּׁים שְׁעָרֵי צִינָה הַמַּתְּפַשְׁטִים צַחֲג"ת נ"ה דו"א, וְגַם צִינָה מַשְׁפַּעַת לז"א שְׁפַע ל"צ נְחִיצוֹת חֲכָמָה שְׁקִצְלָה מִן הַחֲכָמָה, שְׂמַסְפַּרְס כְּצו"ד לִכְּן נִקְרָא ז"ל מֶלֶךְ הַכְּבוֹד, וְאֶתְקְרִי וְגַם נִקְרָא ז"ל יְהו"ה עֲזִיזוּ וְגַבּוֹר דַּהִיּוּנו ה' הַחוּק וְהַגְּבוּר מְסֻטְרָא דְשְׂכִינְתָא תַּתְּאָה מֵלֵךְ הַתַּחֲמוּנָה, רַנָּה לוֹמַר מֵלֵךְ מַה שְׂמַשְׁפִּיעַ זֶה אֵת הַגְּבוּרוֹת, וְמַה שְׂכַחוּב מִי הוּא זֶה "מְלַךְ" הַכְּבוֹד, יְהו"ה צְבָאוֹת הוּא "מְלַךְ" הַכְּבוֹד סְלָה ז"ל נִקְרָא מֶלֶךְ הַכְּבוֹד, מְסֻטְרָא דְעַמּוּדָא דְאֶמְצָעִיתָא וְצַדִּיק מֵלֵךְ הַתַּפְּאָרַת שְׂצַעֲמוּד הַאֲמַלְעֵי שְׂצוֹ הַשֶּׁם הו"ה, וּמֵלֵךְ הַיְסוּד הַנִּקְרָא לְדִיק וְנִקְרָא לְצָאוֹת, שְׂעַל יֵדִם ז"ל מוֹסַר אֵת הַגְּבוּרוֹת לְמַלְכוּת, וְעַל יֵדִם הוּא מוֹלֵךְ עַל הַמַּלְכוּת הַנִּקְרָאֵת הַכְּבוֹד.

וְאִם צְלוֹתָא לָאו אִיְהִי שְׁלָמָא וְאִם הַתַּפְּלָה אֵינָה שְׁלִימָה בְּכוּנָה הַרְאוּיָה, פְּמָה מְלָאכִי חֲפְלָה רְדִפִין אֲבַתְרָה כְּמָה מְלַאכֵי חֲבֵלָה רוּדְפִים אַחֲרֵיהָ לְעַכְבַּת אֵת עֲלִיתָהּ, וְאֶתְמַר בָּהּ וְנִאֲמַר בָּהּ כָּל רְדִפְיָהּ הִשְׁיִגוּהָ בֵּין הַמְּצָרִים וְרַצְחָה לוֹמַר הַתַּפְּלָה אֵינָה יְכוּלָה יְעוֹלָת וּמַתְּעַכְבַּת בֵּין הַמְּצָרִים, וּבִגְיִן דָּא מְצַלִּין וּבִשְׂבִיל זֶה מַתְּפַלְלִים בְּעַרְבִית שְׂאוּ הוּא שְׁלִיטַת

מַצְלִיךְ (תהלים עח לה) וְהוּא רַחוּם יְכַפֵּר עוֹן, דָּא סמא"ל דְּאִיהוּ נְחָשׁ, וְלֹא יִשְׁחִית, דָּא מְשַׁחִית, וְהַרְבֵּה לְהָשִׁיב אָפוּ, דָּא אָף, כֹּל חַמְתּוּ, דָּא חַמָּה, בְּגִין דְּלֹא יִרְדְּפוּן בְּתַר צְלוֹתָא, וְכַמָּה מְלֵאכֵי חַבְלָה תְּלִין מְנִיָּהּ, שְׁבַע אַנוּן מְמַנֵּן, וְתִלְיָן מְנִיָּהּ שְׁבַעֵין, וְלְכָל רְקִיעָא וְרְקִיעָא אַנוּן מְקַטְרְגִין, וְתִלְיָן מְנִיָּהּ שְׁבַעֵים אֶלְף רַבּוּא.

וְאִם צְלוֹתָא סְלָקָא שְׁלִימָא, בְּעֵטוּפָא דְּמַצּוּהָ, וּבְתַפְלִין עַל רִישָׁהּ וּבְדְרוּעָה, אֲתַמַּר בְּהוּן (שם צא ו) יִפְּל מְצַדְדָּה אֶלְף, וּבְזִכּוֹת תְּפִלִּין דְּרִישָׁא (דברים כח ו) וְרָאוּ כָּל עַמֵּי הָאָרֶץ כִּי שֵׁם יְהוָה וְגוֹמַר, שֵׁם יְהוָה הָאֵל אוֹקְמוּהָ דְּאִיהוּ תְּפִלִּין דְּרִישָׁא, וּמִיד דְּחִזְיָן שֵׁם יְהוָה עַל רִישָׁהּ

מתוק מדבש

החיצונים, וְהוּא רַחוּם יְכַפֵּר עוֹן, דָּא סמא"ל דְּאִיהוּ נְחָשׁ "עוֹן" הוּא הַס"מ דְּהֵינּוּ הַנוֹקְבָא שֶׁל הַס"מ שֶׁהִיא הַנַּחֲשׁ, וְהִיא נִקְרֵאת עוֹן לְפִי שֶׁמַּחֲטִיאה לְאָדָם, וְהִיא קְלִיפָה הַרְאוּנָה, וְלֹא יִשְׁחִית, דָּא מְשַׁחִית זֶהוּ "מְשַׁחִית" שֶׁהִיא קְלִיפָה הַשְּׁנִיָּה, וְהַרְבֵּה לְהָשִׁיב אָפוּ, דָּא אָף זֶהוּ "אָף" שֶׁהִיא קְלִיפָה הַשְּׁלִישִׁית, כֹּל חַמְתּוּ, דָּא חַמָּה זֶהוּ "חִימָה" שֶׁהִיא קְלִיפָה הַרְבִּיעִית, וְלִכֵּן אוֹמְרִים וְהוּא רַחוּם בְּגִין דְּלֹא יִרְדְּפוּן בְּתַר צְלוֹתָא בְּשִׁבְלֵי שְׁלֹא יִרְדְּפוּ אַחֲרֵי הַתְּפִלָּה, וְכַמָּה מְלֵאכֵי חַבְלָה תְּלִין מְנִיָּהּ וְכַמָּה מְלֵאכֵי חַבְלָה תְּלוּיִם מְאֵלּוּ הָאַרְבַּע קְלִיפּוֹת, שְׁבַע אַנוּן מְמַנֵּן וִישׁ עֲלֵיהֶם שְׁבַעַה מְמוּנִים שְׁבַעֲבַע הַיְכָלוֹת הַטְּמֵאִים, וְתִלְיָן מְנִיָּהּ שְׁבַעֵין וְתְלוּיִים מֵהֶם שְׁבַעֵים שְׂרֵי מַעְלָה שֶׁל הָאוֹמוֹת, לְפִי שֶׁכֵּל אֶחָד מֵהַשְּׁבַעַה כְּלוּל מֵעֶשְׂרָה, וְלְכָל רְקִיעָא וְרְקִיעָא אַנוּן מְקַטְרְגִין וְלְכָל רְקִיעַ וְרְקִיעַ מֵהַשְּׁבַעַה רְקִיעִים, יֵשׁ מְקַטְרְגִים כִּשְׁהַתְּפִלָּה עוֹלָה בָּהֶם, כִּי הַתְּפִלָּה עוֹלָה בְּשַׁבַּעַה רְקִיעִים, וְתִלְיָן מְנִיָּהּ שְׁבַעֵים אֶלְף רַבּוּא וְתְלוּיִים מֵהֶם שְׁבַעֵים אֶלְף רַבּוּא מְלֵאכֵי חַבְלָה, הַרְוּדִפִּים אַחֲרֵי תְּפִלוֹת הַפְּסוּלוֹת.

וְאִם צְלוֹתָא סְלָקָא שְׁלִימָא וְאִם הַתְּפִלָּה עוֹלָה שְׁלִימָה, בְּעֵטוּפָא דְּמַצּוּהָ וּבְתַפְלִין עַל רִישָׁהּ וּבְדְרוּעָה בְּעֵטִיפַת טְלִית מְצוּיִצַת וּבְתַפְלִין עַל רִאשׁוֹ וְזוֹרְעוֹ שֶׁל אָדָם, אֲתַמַּר בְּהוּן נֹאמַר בְּהַתְּפִלוֹת יִפְּל מְצַדְדָּה אֶלְף בְּכַח תְּפִלִּין שֶׁל יָד שְׁבִיד שְׁמַאל, "וּרְבַבָּה מִימִינֶךָ" הֵינּוּ בְּכַח מְצוֹת צִיצִית שֶׁהִיא מִימִין, וּבְזִכּוֹת תְּפִלִּין דְּרִישָׁא וְהַכֵּל בְּזִכּוֹת תְּפִלִּין שֶׁל רֹאשׁ שֶׁהוּא סוּד הַתְּפִאֲרַת הַכּוֹלָל חֶסֶד וְגִבּוּרָה שֶׁהֵם יְמִין וְשְׁמַאל, וְעֲלִיָּה נֹאמַר וְרָאוּ כָּל עַמֵּי הָאָרֶץ כִּי שֵׁם יְהוָה נִקְרָא עֲלֶיךָ וִירָאוּ מִמֶּךָ, וּמִפְּרֵשׁ שֵׁם יְהוָה הָאֵל אוֹקְמוּהָ דְּאִיהוּ תְּפִלִּין דְּרִישָׁא שֵׁם ה' פִּירְשׁוּ חֲז"ל (נמס' נרכות דף ו ע"א) שֶׁהִיא הַתְּפִלִּין שֶׁל רֹאשׁ, וּמִיד דְּחִזְיָן שֵׁם יְהוָה עַל רִישָׁהּ וּמִיד שְׁמַלְאכֵי חַבְלָה רוֹאִים אֶת שֵׁם ה' עַל

בְּצִלוֹתָא דְאִיהִי אַדְנִי, יְהוּ"ה תְּפִלִּין עֲלֶיהָ, מְיַד פְּלֶהוּ דְחֵלִין וּמִזְדַּעְזְעִין
מִצְלוֹתָא, וּמְנַהוֹן נְפִלִין וּמְנַהוֹן בְּרַחֲמִין, הִדָּא הוּא דְכְּתִיב, יִפֹּל מִצִּדְדָּה
אֶלְפָּה.

וְלִית מֵאֵן דְּקָאִים קָמִי תְרַעָא דְצִלוֹתָא, וְעֲלֶיהָ אֲתָמַר (תְּחִלִּים קָבוּ ה) לֹא
יִבְשׁוּ פִי יִדְבְּרוּ אֶת אוֹיְבֵים בְּשַׁעַר, דְּאִיהוּ תְרַעָא דְמִלְפָּא, וְאֶף
עַל גַּב דְּבִאֲתַר אַחֲרָא אוֹקְמוּהָ, הִקָּא אֲתַרְהָ.

מתוק מדבש

ראשו של אדם, בְּצִלוֹתָא דְאִיהִי אַדְנִי בשעת התפלה שהיא המלכות שבה שם אַדְנִי,
ואז יהו"ה תְּפִלִּין עֲלֶיהָ השם הו"ה שבתפארת הוא תפלין על האדם, מְיַד פְּלֶהוּ דְחֵלִין
וּמִזְדַּעְזְעִין מִצְלוֹתָא מיד כולם יראים ומזדעזעים מן התפלה, וּמְנַהוֹן נְפִלִין וּמְנַהוֹן
בְּרַחֲמִין ויש מהם שנופלים ויש מהם שבורחים מִפְּחוּד, הִדָּא הוּא דְכְּתִיב זהו שכתוב יִפֹּל
מִצִּדְדָּה אֶלְפָּה ורכבה מימינך, אלו הנופלים, ומה שכתוב "אליך לא יגש", הם הבורחים.

ואמר כי וְלִית מֵאֵן דְּקָאִים קָמִי תְרַעָא דְצִלוֹתָא אין מי שיעמוד לפני שער התפלה
לעכב את התפלות מליכנס ומלהתקבל, וְעֲלֶיהָ אֲתָמַר ועליה נאמר לֹא יִבְשׁוּ פִי
יִדְבְּרוּ פִירוּשׁ לא יבושו ישראל כשידברו דברי תפלה, אֶת אוֹיְבֵים בְּשַׁעַר כנגד האויבים
שהם החיצונים העומדים בשער היכל התפלה ורוצים לעכב את כניסת התפלות, ומִפְּרֵשׁ
דְּאִיהוּ תְרַעָא דְמִלְפָּא כי שער התפלה היא שער המלכות, וְאֶף עַל גַּב דְּבִאֲתַר אַחֲרָא
אוֹקְמוּהָ ואף על פי שבמקום אחר פירשו פסוק זה באופן אחר, הִקָּא אֲתַרְהָ אבל כאן
הוא מקומו, כי עיקר הפסוק רומז על התפלה העולה ונכנסת בשער היכל התפלה כנ"ל.

תפלה מתוך תשובה

(ד) רַבִּי יְהוּדָה פֶּתַח וְאָמַר, (ישעיה לח ב) וַיִּסַּב חֲזַקְיָהוּ פָּנָיו אֶל הַקִּיר וַיִּתְפַּלֵּל אֶל יְהו"ה, הָא אֲוֹקְמוּהָ דְלָא לְצַלֵּי בַר נָשׁ אֶלְא סְמִיךְ לְכוּתְלָא, וְלָא יְהָא מְלָה חֲצִיץ בִּינֵיהּ לְבִין כּוּתְלָא, דְכְּתִיב וַיִּסַּב חֲזַקְיָהוּ פָּנָיו אֶל הַקִּיר.

מַאי שְׁנָא בְּכֻלְהוּ דְצַלֵּי צְלוֹתָא דְלָא כְּתִיב בְּהוּ וַיִּסַּב פָּנָיו אֶל הַקִּיר, דְּהָא דִּי לִיָּה דִּימָא וַיִּתְפַּלֵּל אֶל יְהו"ה, דְּהָא מֵאן דְּמַצְלֵי צְלוֹתָא אִיְהוּ פְּוּן דְּעֵתִיָּה פְּדָקָא יְאוּת, דְּהָא כְּתִיב בְּמִשָּׁה (במדבר יא ב) וַיִּתְפַּלֵּל מִשָּׁה אֶל יְהו"ה, (שמות יז ד) וַיַּצַּעַק מִשָּׁה אֶל יְהו"ה, וְלָא כְּתִיב וַיִּסַּב

מתוק מדבש

"מאמר תפלה מתוך תשובה" ומבאר שחזקיהו המלך הגם שהיה שומר הברית, הנה חטא בזה שלא רצה לישא אשה, וגרם פגם, ולכן נגזרה עליו גזרה חמורה, ועל כן לפני שהתפלל הקדים לשוב בתשובה כדי שתפלתו תתקבל. ומכאן מוכיח שהבא להתפלל צריך להקדים לשוב בתשובה כדי שתפלתו תתקבל.

(מקור המאמר זוהר פרשת ויחי דף רכח ע"א-ב, וצניאור ממוק מדצט כרך ד עמ' תקסג-תקט)

רַבִּי יְהוּדָה פֶּתַח וְאָמַר לְבָאָר מַה שְּׁכֹתוּב וַיִּסַּב חֲזַקְיָהוּ פָּנָיו אֶל הַקִּיר וַיִּתְפַּלֵּל אֶל יְהו"ה, הָא אֲוֹקְמוּהָ דְלָא לְצַלֵּי בַר נָשׁ אֶלְא סְמִיךְ לְכוּתְלָא הָרִי כְּבַר פִּירִשׁוּ חו"ל (נמס' זרכות דף ה ע"ב), שְׁלָא יִתְפַּלֵּל אָדָם אֲלָא סְמוּךְ לְכוּתֵל, וְלָא יְהָא מְלָה חֲצִיץ בִּינֵיהּ לְבִין כּוּתְלָא וְלָא יְהָא דְבַר חוּצָן בִּינֵוּ לְבִין הַכוּתֵל דְכְּתִיב וַיִּסַּב חֲזַקְיָהוּ פָּנָיו אֶל הַקִּיר, וְסוּד הַדְּצַר הוּא, כִּי הַמַּלְכוּת נִקְרָאָת קִיר כְּדִלְקַמֵּן, (הטעם שְׁהִיא נִקְרָאָת קִיר, לְפִי שְׁהִיא כְּקִיר הַמַּגְדִּיל צִין עוֹלָם הַאֲנִילוּת לְצִין עוֹלָם הַנִּפְרָדִים, וְעוֹד כִּי נִלְשׁוּן יוֹן אֲדוּן נִקְרָאָת קִיר), לְכֵן כִּשְׁהָאֲדָם שְׁהוּא סוּד הַתְּפָאָרַת מִתִּיחַד אֵל הַקִּיר שְׁהוּא סוּד הַמַּלְכוּת גּוֹרֵס יוֹד ו"ו לְכֵן לְמַעְלָה, וְאִם יֵשׁ חֲזִינָה צִינִיָּהּ הוּא נִרְגָן מִפְּרִיד אֲלוֹף.

וּמִקְשָׁה מַאי שְׁנָא בְּכֻלְהוּ דְצַלֵּי צְלוֹתָא דְלָא כְּתִיב בְּהוּ וַיִּסַּב פָּנָיו אֶל הַקִּיר לְמַה בְּכֵל שְׂאָר הַצְּדִיקִים שְׁהַתְּפַלְלוּ לָא כְּתוּב בְּהֵם וַיִּסַּב פָּנָיו אֶל הַקִּיר, דְּהָא דִּי לִיָּה דִּימָא וַיִּתְפַּלֵּל אֶל יְהו"ה שְׁהִיָּה דִּי לוּ שְׁיִאמַר וַיִּתְפַּלֵּל אֶל ה', דְּהָא מֵאן דְּמַצְלֵי צְלוֹתָא אִיְהוּ פְּוּן דְּעֵתִיָּה פְּדָקָא יְאוּת כִּי מִי שְׁמַתְפַּלֵּל תְּפִלָּה הַעִיקָר הוּא אִם מְכוּיִן דַּעְתּוֹ כְּרָאוּי, וְאִינוּ תְלוּי אִם מְסַב פָּנָיו אֶל הַקִּיר, דְּהָא כְּתִיב בְּמִשָּׁה, וַיִּתְפַּלֵּל מִשָּׁה אֶל יְהו"ה וְעוֹד כְּתוּב וַיַּצַּעַק מִשָּׁה אֶל יְהו"ה, וְלָא כְּתִיב וַיִּסַּב פָּנָיו אֶל הַקִּיר, אִם

פָּנִיו, וְהִכָּא בְּחִזְקֶיהוּ מֵאֵי טַעְמָא וַיִּסַּב חִזְקֶיהוּ פָּנָיו אֶל הַקִּיר, וּלְבַתֵּר וַיִּתְפַּלֵּל.

אָלָא רָזָא דְמַלְּהָ אִיהוּ, דְתַנְיִנן חִזְקֶיהָ בְּהוּא זְמַנָּא לָא הָוָה נָסִיב, וְלָא הָוָה לִיָּה אַנְתּוּ, וְלָא אוֹלִיד בְּנִין.

מַה פְּתִיב (ישעיה לח א) וַיָּבֹא אֵלָיו וְגו' פִּי מֵת אַתָּה וְלָא תַחֲיָה, וְתַנְיִנן, פִּי מֵת אַתָּה בְּעוֹלָם הַזֶּה וְלָא תַחֲיָה בְּעוֹלָם הַבָּא, מֵאֵי טַעְמָא, בְּגִין דְּלָא אוֹלִיד בְּנִין, דְּכָל מֵאן דְּלָא אֲשַׁתְּדַל לְאוֹלָדָא בְּנִין בְּהֵאֵי עֲלֵמָא, לָא מִתְקַיִים בְּעֲלֵמָא דְאַתִּי, וְלָא יְהֵא לִיָּה חוֹלְקָא בְּהוּא עֲלֵמָא, וְאַתְתָּרְכַת נִשְׁמַתִּיהָ בְּעֲלֵמָא, וְלָא אֲשַׁפְּחַת נִיחָא בְּאַתֵּר דְּעֲלֵמָא.

מתוק מדבש

כֵּן וְהִכָּא בְּחִזְקֶיהוּ מֵאֵי טַעְמָא כֵּאן בְּחִזְקֶיהוּ לְמַה כְּתוּב וַיִּסַּב חִזְקֶיהוּ פָּנָיו אֶל הַקִּיר, וּלְבַתֵּר וַיִּתְפַּלֵּל רַק אַחַר שֶׁהִסִּיב פָּנָיו אֶל הַקִּיר הַתְּפַלֵּל לְהַקְבִּיָּהּ.

וּמִתְרַן אָלָא רָזָא דְמַלְּהָ אִיהוּ אֵלָא סוּד הַדְּבַר הוּא, דְתַנְיִנן שְׁלִמְדֵנוּ (נַמְס') נִרְכּוּט דָּף י ע"ב), חִזְקֶיהָ בְּהוּא זְמַנָּא שְׁחִזְקִיהָ הַמֶּלֶךְ בְּאוֹתוֹ הַזְּמַן הִיָּה חֶסֶר לוֹ שְׁלִשָּׁה דְבָרִים, א. לָא הָוָה נָסִיב לָא הִיָּה נִשׁוּי אִשָּׁה שְׁעַל יֵדָה הִיָּה נַעֲשָׂה אִדָּם שְׁלָם זָכַר וְנִקְבָּה, וְאַפִּילוּ אִם לָא הִיָּה בָא אִלִּיהָ אֵלָא לְקַחָה לְאִשָּׁה הִיָּה גוֹרָם תִּיקוֹן שְׁהוּא סוּד יִסוּד זו"ן, ב. וְלָא הָוָה לִיָּה אַנְתּוּ וְלָא הִיתָה לוֹ אִשָּׁה שִׁיְהִיָּה לוֹ עִם מִי לְהַתִּיחַד שְׁזָה מִנְשֵׁ רּוּמוֹ לְעַטְס יִסוּד זו"ן, ג. וְלָא אוֹלִיד בְּנִין וְלָא הוֹלִיד בְּנִים שְׁעַל יָדָם הִיָּה עוֹלָה לְמִדְרָגָה עֲלִיוֹנָה, כִּי כְּשֶׁאֵזַב וְאִם מוֹלִידִים כֵּן וְכַתּוּב הִם עוֹלִים לְנַחֲי' י"ה שְׁהִם סוּד אִבְנָא וְאִימָא, לְפִי שְׁהֵנן וְהַצַּת נַעֲשִׂים נַחֲי' ו"ה כְּמִקּוּמָם.

מַה פְּתִיב וַיָּבֹא אֵלָיו יִשְׁעִיָּה בֶן אֲמוּץ הַנְּבִיא וַיֹּאמֶר אֵלָיו כֹּה אָמַר ה' צוֹ לְבִיתְךָ פִּי מֵת אַתָּה וְלָא תַחֲיָה, וְתַנְיִנן (נַמְס') נִרְכּוּט ט"ס) פִּי מֵת אַתָּה בְּעוֹלָם הַזֶּה וְלָא תַחֲיָה בְּעוֹלָם הַבָּא, מֵאֵי טַעְמָא לְמַה יַעֲנֵשׁ כָּל כַּךְ בְּגִין דְּלָא אוֹלִיד בְּנִין לְפִי שְׁלָא הוֹלִיד בְּנִים, שְׁעִיקֵר הַתְּכֵלִית לִישָׂא אִשָּׁה הִיא כְּדִי לְהוֹלִיד בְּנִים, דְּכָל מֵאן דְּלָא אֲשַׁתְּדַל לְאוֹלָדָא בְּנִין בְּהֵאֵי עֲלֵמָא, לָא מִתְקַיִים בְּעֲלֵמָא דְאַתִּי אִינוּ מִתְקַיִים בְּעוֹלָם הַבָּא שְׁהוּא גֵן עֵדֵן הַעֲלִיּוֹן עִם הַצְּדִיקִים שְׁהִם בְּנֵי עוֹלָם הַבָּא שְׁזוֹכִים לְהִיּוֹת שֵׁם תְּמִיד, וְלָא יְהֵא לִיָּה חוֹלְקָא בְּהוּא עֲלֵמָא וְגַם לָא יְהִיָּה לוֹ חֶלֶק בְּשַׁפְּעָה הַנִּשְׁפָּע מִגֵּן עֵדֵן הַעֲלִיּוֹן לְגֵן עֵדֵן הַתְּחַתּוֹן לְאוֹתָם הַצְּדִיקִים שְׁאִינָם זוֹכִים לְהִיּוֹת לְמַעֲלָה אֵלָא יוֹנְקִים שְׁפַע מִגֵּן עֵדֵן הַעֲלִיּוֹן, וְזֶה שְׁלָא הַשְּׁתַדֵּל לְהוֹלִיד בְּנִים לָא יִקְבַּל אִפִּילוּ מְאוּתוֹ הַשְּׁפַע, וְאַתְתָּרְכַת נִשְׁמַתִּיהָ מְעֲלֵמָא (ה"ג) וְנִשְׁמַתוּ מִתְּגַרְשַׁת מְעוֹלָם הַנִּשְׁמוֹת אֶל עוֹלָם הַזֶּה, וְלָא אֲשַׁפְּחַת נִיחָא בְּאַתֵּר דְּעֲלֵמָא וְאִינָה מוּצָאָה מִנּוּחָה

וְדָא הוּא עוֹנֵשָׁא דְכְּתִיב בְּאוֹרֵייתָא, (ויקרא כ כא) עֲרִירִים יָמוּתוּ, וּמִתְרַגְּמִינָן בְּלֵא וְלֵד, בְּגִין דְּמֵאֵן דְּאִיהוּ בְּלֵא וְלֵד, פֻּד אֲזִיל בְּהֵוּא עֲלֵמָא מִית הוּא תַמָּן, מִית בְּעֲלֵמָא דִּין וּבְעֲלֵמָא דְאִתִּי, וְעַל דָּא כְּתִיב פִּי מֵת אַתָּה וְלֵא תַחֲיָה.

וְלֵא עוֹד אֲלֵא דְשְׂכִינְתָּא לֵא שְׂרִיא עֲלוּי פְּלָל, פְּדִין פְּתִיב וַיִּסַּב חֲזַקְיָהוּ פְּנִיו אֶל הַקִּיר, אוֹלִיפְנָא דְשׁוּי רַעִיוֹנוּי וְכוּוּן אֲנַפּוּהִי לְמִיִּסַּב אַתָּתָא, בְּגִין דְּתִשְׂרִי עֲלוּי שְׂכִינְתָּא רְזָא דְקִיר, וּבְגִין כְּף פְּתִיב לְבַתֵּר וַיִּתְפַּלֵּל אֶל יְהוָה.

מִכָּאֵן אוֹלִיפְנָא, דְּמֵאֵן דְּאִית בֵּיה חוּבָא וּבְעִי לְמַבְעֵי רַחֲמֵי עֲלוּי, יְכוּוּן אֲנַפּוּי וְרַעִיוֹנוּי לְאַתְקַנָּא גְרַמְיָה מֵהֵוּא חוּבָא, וּלְבַתֵּר יְבְעִי

מתוק מדבש

במקום הידוע לנפשות בעולם הזה, ששם נמצאות הנפשות במנוחה עד עת בא פקודת גלגולם, אלא היא נעה ונדה בין החיים ממש כעין השדים.

וְדָא הוּא עוֹנֵשָׁא דְכְּתִיב בְּאוֹרֵייתָא וְזֵהוּ הַעוֹנֵשׁ הַכְּתוּב בְּתוֹרָה עַל עוֹן עֲרִירִים יָמוּתוּ, וּמִתְרַגְּמִינָן בְּלֵא וְלֵד כִּי עַל יְדֵי שְׁלֵא יִהְיֶה לָהֶם וְלֵד יָמוּתוּ בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא, בְּגִין דְּמֵאֵן דְּאִיהוּ בְּלֵא וְלֵד פֻּד אֲזִיל לְהֵוּא עֲלֵמָא מִית הוּא תַמָּן (ה"ג הרמ"ק) לְפִי שְׁמִי שְׁהוּא בְּלֵא בְּנִים כְּשֶׁהוֹלֵךְ לְעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן הוּא נִקְרָא שֵׁם מֵת, וְנִמְצָא כִּי מִית בְּעֲלֵמָא דִּין הוּא מֵת בְּעוֹלָם הַזֶּה לְפִי שְׁלֵא הֵנִיחַ בְּנִים, (ה"ג ד"ו) וּמִית הוּא בְּעֲלֵמָא דְאִתִּי וּמֵת הוּא בְּעוֹלָם הַבָּא לְפִי שְׁאִין לוֹ מְנוּחָה שֵׁם, וְעַל דָּא כְּתִיב וְעַל זֶה אָמַר יִשְׁעִיָּה הַנְּבִיא לְחֲזַקְיָהוּ הַמֶּלֶךְ פִּי מֵת אַתָּה בְּעוֹלָם הַזֶּה וְלֵא תַחֲיָה בְּעוֹלָם הַבָּא.

וְלֵא עוֹד אֲלֵא דְשְׂכִינְתָּא לֵא שְׂרִיא עֲלוּי פְּלָל וְלֵא אֲלֵא אֲפִילוּ בְּחַיִּים חִיתוּ אִין הַשְׂכִּינָה שׁוֹרָה עֲלוּי כֻּלָּל עַד שִׁיתַקֵּן וַיּוֹלִיד בְּנִים, פְּדִין אוֹ כְּשֶׁשָׁמַע חֲזַקְיָהוּ מִיִּשְׁעִיָּה הַנְּבִיא עַד כִּמָּה חֲטָא שְׁלֵא נִשָּׂא אִשָּׁה, מִיַּד פְּתִיב וַיִּסַּב חֲזַקְיָהוּ פְּנִיו אֶל הַקִּיר, וְאוֹלִיפְנָא דְאִיהוּ שׁוּי רַעִיוֹתֵיהּ וְכָל רַעִיוֹנוּי וְכוּוּן אֲנַפּוּי לְמִיִּסַּב אַתָּתָא (ה"ג ד"ו) וְלִמְדַנּוּ פִירוּשׁ הַפְּסוּק שְׁהוּא שֵׁם רְצוֹנוֹ וְכָל מַחֲשַׁבוֹתָיו וְכוּוּן אֵת פְּנִיו לִישָׂא אִשָּׁה, בְּגִין דְּתִשְׂרִי עֲלוּי שְׂכִינְתָּא רְזָא דְקִיר כְּדִי שְׁתַּשְׂרֶה עֲלוּי הַשְׂכִּינָה שְׁהִיא סוּד קִיר, וְזֵה מָה שְׁכְּתוּב וַיִּסַּב חֲזַקְיָהוּ פְּנִיו אֶל הַקִּיר, פִירוּשׁ שְׁשִׁינָה אֵת דַּעְתּוֹ וְכוּוּן אֵת פְּנִיו וְלָבוּ לִישָׂא אִשָּׁה כְּדִי שְׁתַּשְׂרֶה עֲלוּי הַשְׂכִּינָה הַנִּקְרָאת קִיר, וּבְגִין כְּף פְּתִיב לְבַתֵּר וַיִּתְפַּלֵּל אֶל יְהוָה פִירוּשׁ אַחַר שְׁחֹזַר בְּתוֹבָה וְקָבַל עֲלוּי לִישָׂא אִשָּׁה.

מִכָּאֵן אוֹלִיפְנָא דְמֵאֵן דְּאִית בֵּיה חוּבָא וּבְעִי לְמַבְעֵי רַחֲמֵי עֲלוּי מִכָּאֵן לְמַדְנּוּ שְׁמִי שִׁישׁ בּוֹ חֲטָא וְרוּצָה לְבַקֵּשׁ רַחֲמִים עַל עַצְמוֹ, יְכוּוּן אֲנַפּוּי וְרַעִיוֹנוּי לְאַתְקַנָּא גְרַמְיָה מֵהֵוּא חוּבָא בְּתַחֲלִילָה יְכוּוּן פְּנִיו וּמַחֲשַׁבוֹתָיו לְתַקֵּן עַצְמוֹ מֵאוֹתוֹ הַחֲטָא, וּלְבַתֵּר

צְלוֹתָא, כְּמָה דְאֵת אָמַר (איכה ג כו) נַחֲפָשָׁה דְרַכִּינוּ וְנַחֲקוּרָה בְּקַדְמִיתָא,
וּלְבַתֵּר וְנִשְׁוֹבָה.

אֹרַף הָכָא פִּיּוֹן דִּידַע חֲזַקִּיהוּ חוֹבִיָּה, מַה פְּתִיב וַיִּסַּב חֲזַקִּיהוּ פְּנִיּוֹ אֶל
הַקִּיר, שׁוּי אֲנַפּוּי לְאַתְקֵנָא לְגַבִּי שְׁכִינְתָא, דְּהָא לְגַבִּי אֲתֵר דָּא
חֵב, בְּגִין דְּשְׁכִינְתָא פֶּל נּוֹקְבֵי דְעֶלְמָא קְיִימִין בְּסַתְרָהָא, מֵאֵן דְּאִית לִיה
נוֹקְבָא שְׂרִיא אִיהִי לְגַבִּיָּה, וּמֵאֵן דְּלִית לִיה לָא שְׂרִיא לְגַבִּיָּה, וְעַל דָּא
אַתְקִין גְּרַמְיָה לְגַבְּהָ לְאַתְקֵנָא, וְשׁוּי עֲלִיהָ לְאַתְנַסְבָּא, וּלְבַתֵּר וַיִּתְפַּלֵּל
אֶל יְהוָה.

קִיר, דָּא הוּא אֲדוֹן פֶּל הָאָרֶץ, וְדָא שְׁכִינְתָא, כְּמָה דְאֵת אָמַר (יהושע ג
א) הִנֵּה אֲרוֹן הַבְּרִית אֲדוֹן פֶּל הָאָרֶץ, קִיר, כְּמָה דְאֵת אָמַר (ישעיה
כב ה) מְקַרְקַר קִיר וְשׁוֹעַ, קְרַקְרוּרָא וְנִהְיִמָּא דְקִיר דְּאִיהוּ אֲדוֹן, פֶּד אַתְחַרִּיב

מתוק מדבש

יְבַעֵי צְלוֹתָא ואחר כך יבקש תפלתו ובקשתו כְּמָה דְאֵת אָמַר, נַחֲפָשָׁה דְרַכִּינוּ וְנַחֲקוּרָה
וְנִשְׁוֹבָה עַד יְהוָה (ה"ג רמ"ק) ומפרש נַחֲפָשָׁה דְרַכִּינוּ בְּקַדְמִיתָא בתחילה נחקור
את דרכינו ונחפש את מעשינו, וּלְבַתֵּר וְנִשְׁוֹבָה עַד ה', שפירושו להתיוחד עם ה' בתפלה.
אֹרַף הָכָא פִּיּוֹן דִּידַע חֲזַקִּיהוּ חוֹבִיָּה אִף כַּיּוֹן כִּיּוֹן שִׁידַע חֲזַקִּיהוּ חֲטָאוּ מַה פְּתִיב,
וַיִּסַּב חֲזַקִּיהוּ פְּנִיּוֹ אֶל הַקִּיר פִּירוּשׁ שׁוּי אֲנַפּוּי לְאַתְקֵנָא לְגַבִּי שְׁכִינְתָא שֵׁם
אֵת פְּנִיּוֹ לְתַקֵּן מַה שְׁחָטָא וּפְגַם בְּשִׁכְיָהּ, דְּהָא לְגַבִּי אֲתֵר דָּא חֵב כִּי לְמַקּוּם זֹהָ שֶׁל
הַשְׁכִּינָה חֲטָא, בְּגִין דְּשְׁכִינְתָא פֶּל נּוֹקְבֵי דְעֶלְמָא קְיִימִין בְּסַתְרָהָא לְפִי שֶׁהַשְׁכִּינָה כֹּל
נִשְׁמוֹת שֶׁל הַנִּקְבוֹת שֶׁבְעוֹלָם נִמְצְאוֹת בְּסַתֵּר שֶׁלָּהּ רִצָּה לִוְמֵר בִּיסוּד שְׁבָה, לְכֵן מֵאֵן דְּאִית
לִיה נּוֹקְבָא שְׂרִיא אִיהִי לְגַבִּיָּה כֹּל מִי שִׁישׁ לוֹ אִשָּׁה הַשְׁכִּינָה שׁוֹרָה אֲצֵלוֹ, וּמֵאֵן דְּלִית
לִיה לָא שְׂרִיא לְגַבִּיָּה וּמִי שֶׁאֵין לוֹ אִשָּׁה אֵין הַשְׁכִּינָה שׁוֹרָה אֲצֵלוֹ, וְעַל דָּא אַתְקִין
גְּרַמְיָה לְגַבְּהָ לְאַתְקֵנָא וְעַל כֵּן חֲזַקִּיהוּ תִּקֵּן אֵת עֲצָמוֹ לִהְיוֹת מִתּוֹקֵן שֶׁתִּשְׂרָה הַשְׁכִּינָה
עֲלֵיו, וְשׁוּי עֲלִיהָ לְאַתְנַסְבָּא וְשֵׁם וַקְבַל עַל עֲצָמוֹ לִישָׂא אִשָּׁה, וּלְבַתֵּר וַיִּתְפַּלֵּל אֶל
יְהוָה ואחר כך התפלל אל ה'.

ומפרש ואמר כי קִיר דָּא הוּא אֲדוֹן פֶּל הָאָרֶץ קִיר זֶה הוּא אֲדוֹן כֹּל הָאָרֶץ כִּי בִלְשׁוֹן
יוֹן קוֹרִים לְאֲדוֹן קִירִי, וְדָא שְׁכִינְתָא שֶׁהִיא אֲדוֹן כֹּל הָאָרֶץ, כְּמָה דְאֵת אָמַר
הִנֵּה אֲרוֹן הַבְּרִית אֲדוֹן פֶּל הָאָרֶץ הִרִי שֶׁאֲרוֹן הַבְּרִית שֶׁהוּא הַשְׁכִּינָה נִקְרָאת אֲדוֹן כֹּל
הָאָרֶץ. וְעוֹד טַעַם לְמַה נִּקְרָאת הַשְׁכִּינָה קִיר לְפִי שֶׁהוּא לְשׁוֹן הַמִּיָּה, רִוּמוֹ עַל הַשְׁכִּינָה
שֶׁמִּנְהַמַּת כִּיּוֹנָה תְּמִיד עַל חוֹרְבָן בֵּית הַמִּקְדָּשׁ וּגְלוֹת יִשְׂרָאֵל, כְּמָה דְאֵת אָמַר מְקַרְקַר
קִיר וְשׁוֹעַ (פִּירוּשׁ הַפְּשׁוּט - מִשְׁנַר סֵם הַקִּיר), שֶׁפִּירוּשׁוֹ קְרַקְרוּרָא וְנִהְיִמָּא דְקִיר הַצַּעֲקָה
וְהַנְהִימָה שֶׁל הַקִּיר שֶׁהוּא הַשְׁכִּינָה דְּאִיהוּ אֲדוֹן כֹּל הָאָרֶץ, נִתְקִימָה פֶּד אַתְחַרִּיב פִּי

בִּי מִקְדָּשָׁא, כְּמָה דְאַתְּ אָמַר (יִרְמְיָהוּ לֹא יָד) רַחֵל מְבַכָּה עַל בְּנֵיהָ וְהָא
אוּקִימָנָא, וּבְגִין כְּךָ כְּתִיב וַיִּסַּב חֲזַקְיָהוּ פָּנָיו אֶל הַקִּיר.

תָּא חֲזִי בְּצִלוֹתָא מַה פְּתִיב, (ישעיה לח ג) אָנָּה יְהוֹ"ה זָכַר נָא אֶת אֲשֶׁר
הִתְהַלַּכְתִּי לְפָנֶיךָ, רְמֵז הֵכָא דְנִטְר בְּרִית קְדִישָׁא, וְלֹא סָאִיב לִיָּה,
וְנִטְר לִיָּה פְּדָקָא יָאוֹת, פְּתִיב הֵכָא הִתְהַלַּכְתִּי לְפָנֶיךָ, וּכְתִיב הָתָם (בראשית
יז א) הִתְהַלַּךְ לְפָנָי וְהָיָה תָמִים וְאַתְּנָה בְּרִיתִי בֵּינִי וּבֵינֶיךָ, דְנִטְר בְּרִית
קְדִישָׁא פְּדָקָא יָאוֹת.

מתוק מדבש

מִקְדָּשָׁא כַּשְׁנַחֲרֵב בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, כְּמָה דְאַתְּ אָמַר רַחֵל מְבַכָּה עַל בְּנֵיהָ, וְהָא אוּקִימָנָא
וּכְבַר פִּירְשָׁנוּ כִּי רַחֵל רוּמַזַת עַל הַשְּׂכִינָה, וּבְגִין כְּךָ לְפִי שְׁהַשְּׂכִינָה נִקְרֵאת קִיר לִכֵּן כְּתִיב
וַיִּסַּב חֲזַקְיָהוּ פָּנָיו אֶל הַקִּיר פִּירוּשׁ שְׁקַבֵּל עַל עֲצָמוֹ לִישָׂא אִשָּׁה כְּדִי שְׁתַּשְׂרֶה עֲלָיו
הַשְּׂכִינָה.

תָּא חֲזִי, בְּצִלוֹתָא דָּא מַה פְּתִיב (ה"ג סמ"ק) בֵּא וְרֵאָה בַת־פֶּלַח זֹו שֶׁהִתְפַּלֵּל חֲזַקִּיהוּ
מַה כְּתוּב אָנָּה יְהוֹ"ה זָכַר נָא אֶת אֲשֶׁר הִתְהַלַּכְתִּי לְפָנֶיךָ, רְמֵז הֵכָא דְנִטְר
בְּרִית קְדִישָׁא, וְלֹא סָאִיב לִיָּה, וְנִטְר לִיָּה פְּדָקָא יָאוֹת רְמֵז כַּאֲן שְׁשֵׁמֵר אֶת בְּרִית
קוּדֶשׁ בַּמִּצּוֹת מִלֵּה, וְלֹא טִימָא אוֹתוֹ בַּעֲרִיוֹת, וּשְׁמַר אוֹתוֹ כְּרֵאוּי כְּשִׁבָא נְסִיוֹן לִידוֹ, רֵאִיָּה
לְדַבֵּר כִּי פְּתִיב הֵכָא הִתְהַלַּכְתִּי לְפָנֶיךָ, וּכְתִיב הָתָם הִתְהַלַּךְ לְפָנָי וְהָיָה תָמִים,
וְאַתְּנָה בְּרִיתִי בֵּינִי וּבֵינֶיךָ הִרִי גִזְרָה שׁוֹה הִתְהַלַּכְתִּי עִם הַתְּהַלֵּךְ, וּכְמוֹ שְׁשֵׁם הוּא עֲנִין
הַבְּרִית, אִף כַּאֲן מַה שְׁכְּתוּב "הִתְהַלַּכְתִּי" הַכּוּנָה דְנִטְר בְּרִית קְדִישָׁא פְּדָקָא יָאוֹת שְׁשֵׁמֵר
בְּרִית קוּדֶשׁ כְּרֵאוּי.

מעלת תפלת רבים

(ה) פְּגוּנָא דָא, הֵהוּא מְמַנָּא קְדִישָׁא, דְּקִימָא עַל הֵהוּא פְּתָחָא, פִּלְ אֵינּוֹן צְלוֹתִין דְּבְקְעִי אֲוִירִין וּרְקִיעִין לְמִיעַל קְמִי מְלָפָא, אִי צְלוֹתָא דְסִגְיָאִין אֵינּוֹן, פְּתַח פְּתָחָא, וְאֵעִיל הֵהוּא צְלוֹתָא, עַד דְּאֲתַעְבִּידוּ פִּלְ צְלוֹתִין דְּעֵלְמָא, עֶטְרָא פְּרִישָׁא דְצַדִּיק חֵי עֲלָמִין, פְּמָה דְּאוּקְמוּהּ.

וְאִי צְלוֹתָא דִּיחִיד, סְלָקָא עַד דְּמַטִּי לְפְתָחָא דְהִיכְלָא דָא, דְּהֵאִי מְמַנָּא קְדִישָׁא בֵּיה, אִי יָאָה הֵהִיא צְלוֹתָא, לְאֵעֲלָא קְמִי מְלָפָא קְדִישָׁא מִיַּד פְּתַח פְּתָחָא, וְאֵעִיל לָהּ, וְאִי לָא יָאָה, דְּחֵי לָהּ לְבַר, וְנַחְתָּא

מתוק מדבש

"מאמר מעלת תפלת רבים" ומבאר כי תפלת הרבים אין מדקדקים בה כל כך, וזוכה לעלות בחזק למעלה, אבל תפלת היחיד נבחנת בדקדוק, וכשהמתפלל הקדים תשובה תפלתו עולה מייד, ומבאר מה נעשה מהתפללות שלא הוקדם להם התשובה.

(מקור המאמר זוהר פרשת פקודי דף רמה ע"ב, ונצי"ור מתוק מדבש כרך ט עמ' 57-58)

פְּגוּנָא דָא כַּעֲיִן זֶה יֵשׁ לְמֵלַאךְ טַהֲרִיא"ל גַּם מְנוּי אַחַר, וְהֵינּוּ הֵהוּא מְמַנָּא קְדִישָׁא דְּקִימָא עַל הֵהוּא פְּתָחָא זֶה הַמְמוּנָה הַקְּדוּשׁ הַעוֹמֵד עַל הַפְּתַח שֶׁל הֵיכַל הַרְאִשׁוֹן שֶׁבְּעוֹלָם הַבְּרִיאָה הַנִּקְרָא "הֵיכַל לְבַנַּת הַסְּפִיר", פִּלְ אֵינּוֹן צְלוֹתִין דְּבְקְעִי אֲוִירִין וּרְקִיעִין לְמִיעַל קְמִי מְלָפָא כֹּל אוֹתָם הַתְּפִלוֹת הַבּוֹקְעוֹת אֶת הָאוִירִים וְאֵת הַשְּׂבֻעָה רְקִיעִים שֶׁל עוֹלָם הַזֶּה לִיכַנֵּס לְפָנֵי הַמֶּלֶךְ ב"ה, אִי צְלוֹתָא דְסִגְיָאִין אֵינּוֹן, פְּתַח פְּתָחָא וְאֵעִיל הֵהוּא צְלוֹתָא אִם הֵם תְּפִלַּת רַבִּים, הוּא פּוֹתַח אֶת הַפְּתַח, וְהַתְּפִלוֹת נִכְנָסוֹת שֶׁם עַל יְדֵי מְלַאךְ סַנְד"ל, כִּי בַתְּפִלַּת רַבִּים אֵין מְדַקְדְּקִים כֹּל כֵּךְ, וְגַם עוֹבְרַת אֶת כֹּל הַרְקִיעִים בַּחֲזוֹק יָד, עַד דְּאֲתַעְבִּידוּ פִּלְ צְלוֹתִין דְּעֵלְמָא עֶטְרָא פְּרִישָׁא דְצַדִּיק חֵי עֲלָמִין עַד שֶׁנַּעֲשִׂים שֶׁם כֹּל תְּפִלוֹת בְּנֵי הָעוֹלָם עֶטְרָה בְּרַאשׁ צַדִּיק חֵי הָעוֹלָמִים, (כְּלוֹמַר הַתְּפִלוֹת עוֹלוֹת לִסְדּוֹ דְּמַלְכוּת נְסוּד מ"ן לְגַרוֹס יְחוּד עֲלוּן דוּו"ן), פְּמָה דְּאוּקְמוּהּ כְּמוֹ שֶׁבִּיאָרוּ הַחֲבָרִים.

וְאִי צְלוֹתָא דִּיחִיד וְאִם הִיא תְּפִלַּת יְחִיד, סְלָקָא עַד דְּמַטִּי לְפְתָחָא דְהִיכְלָא דָא דְּהֵאִי מְמַנָּא קְדִישָׁא בֵּיה הִיא עוֹלָה עַד שֶׁמַּגַּעַת לְפְתַח הֵיכַל הַזֶּה, שֶׁהַמְמוּנָה הַזֶּה עוֹמֵד בּוֹ, אִי יָאָה הֵהִיא צְלוֹתָא לְאֵעֲלָא קְמִי מְלָפָא קְדִישָׁא אִם יִפֵּה תְּפִלָּה הֵהִיא וְרֵאוּיָה לִיכַנֵּס לְפָנֵי הַמֶּלֶךְ הַקְּדוּשׁ, מִיַּד פְּתַח פְּתָחָא וְאֵעִיל לָהּ מִיַּד הוּא פּוֹתַח לָהּ אֶת הַפְּתַח וּמְכַנֵּס אוֹתָהּ, וְאִי לָא יָאָה וְאִם אֵינָה תְּפִלָּה יִפֵּה, דְּחֵי לָהּ לְבַר וְנַחְתָּא וְשִׁטְיָא בְּעֵלְמָא דוּחָה אוֹתָהּ לְחוּץ וְיִוֹרֶדֶת וּמְשׁוֹטְטַת בְּעוֹלָם, כִּי הֵהֵבֵל הַיּוֹצֵא מִפֵּה הָאָדָם בַּתְּפִלוֹתוֹ נַעֲשֶׂה לְהַבּוֹת אֵשׁ, בְּסוּד אוֹתוֹת הַקְּדוּשׁוֹת הָעוֹלוֹת לְמַעְלָה אֶל פְּתַח הֵיכַל לְבַנַּת הַסְּפִיר

וּשְׂטִיָּא בְּעִלְמָא, וְקִימָא גּוּ רְקִיעָא תְּתָאָה, מְאִינוּן רְקִיעִין דְּלִתְתָּא
דְּמַדְבְּרִי גּוּ עִלְמָא.

וּבְהָהוּא רְקִיעָא, קִימָא חַד מְמַנָּא דִּי שְׁמִיהּ סַהֲדִיא"ל, וּמְמַנָּא עַל
הַאי רְקִיעָא, וְנָטִיל כָּל הַנִּי צְלוֹתִין דְּאִתְדְּחִיין, דְּאִקְרוּן
צְלוֹתֵי פְּסִילִין, וְגַנְיִז לֹון, עַד דְּתָב הֵהוּא בְּר נָשׁ, אִי תָב לְגַבֵּי מְאָרִיהּ
פְּדָקָא יָאוֹת, וְצִלֵּי צְלוֹתָא אַחְרָא זְפָאָה, הֵהִיא צְלוֹתָא פְּד סְלָקָא,
נָטִיל הֵהוּא מְמַנָּא סַהֲדִיא"ל הַאי צְלוֹתָא, וְסְלִיק לָהּ לְעִילָא, עַד
דְּאִעְרַע בְּהֵהִיא צְלוֹתָא זְפָאָה, וְסְלִיקִין וְאִתְעַרְבוּן פְּחָדָא, וְעָאֲלִין קַמִּי
מְלָפָא קְדִישָׁא.

מתוק מדבש

להתקבל שם, ואם תפלה ההיא נדחית, אז היא יורדת מרקיע לרקיע וְקִימָא גּוּ רְקִיעָא
תְּתָאָה מְאִינוּן רְקִיעִין דְּלִתְתָּא דְּמַדְבְּרִי גּוּ עִלְמָא עד שעומדת ברקיע התחתון מאותם
הרקיעים שלמטה המנהיגים את העולם הזה.

וּבְהָהוּא רְקִיעָא קִימָא חַד מְמַנָּא דִּי שְׁמִיהּ סַהֲדִיא"ל וּבִאוֹתוֹ הִרְקִיעַ עוֹמֵד מְמוֹנָה
אֶחָד שְׁמוֹ סַהֲדִיא"ל, וּמְמַנָּא עַל הַאי רְקִיעָא שֶׁהוּא מְמוֹנָה עַל זֶה הִרְקִיעַ,
וְנִקְרָא סַהֲדִיא"ל שְׁפִירוּשׁוֹ עֲדוֹת, לְפִי שֶׁהוּא מַעִיד עַל מַעֲשֵׂי בְּנֵי אָדָם, וְהוּא יוֹדֵעַ אִם בַּעַל
הַתְּפִלָּה הֵהִיא עֹשֶׂה תְּשׁוּבָה כְּרָאוּי, לְכֵן תְּפִלוֹת הַפְּסוּלוֹת מְסוּרוֹת בִּידוֹ עַד שִׁישׁוּב הָאָדָם
בְּתְּשׁוּבָה, וְנָטִיל כָּל הַנִּי צְלוֹתִין דְּאִתְדְּחִיין דְּאִקְרוּן צְלוֹתֵי פְּסִילִין וְהוּא לּוֹקַח אֶת
כָּל אֵלוֹ הַתְּפִלוֹת שֶׁנִּדְּחוּ הַנִּקְרָאוֹת תְּפִלוֹת פְּסוּלוֹת, וְגַנְיִז לֹון עַד דְּהֵהוּא בְּר נָשׁ תָּב
לְגַבֵּי מְאָרִיהּ פְּדָקָא יָאוֹת (ה"ג רמ"ק) וְגוֹנוֹ אוֹתָם עַד שָׁאָדָם הֵהוּא יוֹשֵׁב בְּתְּשׁוּבָה
שְׁלִימָה אֶל הַקְּב"ה כְּרָאוּי, וְצִלֵּי צְלוֹתָא אַחְרָא זְפָאָה וְאַחַר כֵּךְ יִתְפַּלֵּל תְּפִלָּה אַחֲרַת
טְהוּרָה כְּרָאוּי, אִז הֵהִיא צְלוֹתָא פְּד סְלָקָא כְּשֶׁעוֹלָה תְּפִלָּה הַטְּהוּרָה הֵהִיא, נָטִיל הֵהוּא
מְמַנָּא סַהֲדִיא"ל הַאי צְלוֹתָא לּוֹקַח הַמְּמוֹנָה סַהֲדִיא"ל אֶת תְּפִלָּה הַפְּסוּלָה, וְסְלִיק לָהּ
לְעִילָא עַד דְּאִעְרַע בְּהֵהִיא צְלוֹתָא זְפָאָה וּמַעֲלָה אוֹתָהּ לְמַעְלָה לְמָקוֹם מַעֲבֵר הַתְּפִלוֹת,
עַד שֶׁנִּפְגַּשְׁתָּ בְּתְּפִלָּה הַטְּהוּרָה וְהִזְכָּה הֵהִיא, וְסְלִיקִין וְאִתְעַרְבוּן פְּחָדָא וְעוֹלוֹת וּמִתְעַרְבוֹת
ב' הַתְּפִלוֹת יַחַד, וְנִכְלַלְתָּ תְּפִלָּה הַפְּסוּלָה בְּתְּפִלָּה הַכְּשֵׁרָה וְהַשְּׁלִימָה, וְעָאֲלִין קַמִּי מְלָפָא
קְדִישָׁא וְנִכְנַסוֹת יַחַד לְפָנַי הַמֶּלֶךְ הַקְּדוֹשׁ לְהִתְקַבֵּל, וְנַעֲשֶׂה יַחַד לְמַעַל בְּתְּשׁוּבָתוֹ וּתְפִלְתּוֹ
הַכְּשֵׁרָה.

וּלְזַמְנֵין אַתְדַּחֲיָא הֵהִיא צְלוֹתָא, בְּגִין דִּהֵהוּא בַר נָשׁ אַתְמַשֵּׁף בְּתַר סְטֵרָא אַחְרָא, וְאִיהוּ אֶסְתָּאב בְּהֵהוּא סְטֵרָא, וְנָטִיל לָהּ הֵהוּא מְמָנָא דִּי בְּהֵהוּא סְטֵרָא אַחְרָא מְסַאבָּא, וְכַדִּין קְיִימָא הֵהוּא סְטֵרָא אַחְרָא מְסַאבָּא, וְסָלִיק וְאֲדַפֵּר חוּבּוּי דִּהֵהוּא בַר נָשׁ קָמִי קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְאַסְטִי עֲלֵיהּ לְעִילָא.

וְעַל דָּא, כָּל צְלוֹתֵין, וְכָל נְשַׁמְתֵין, כַּד סְלִיקִין, כְּלַהוּן סְלִיקִין וְקִיִּמֵין קָמִי הֵיכְלָא דָּא, וְהֵאֵי מְמָנָא קְיִימָא עַל פְּתַחַא דִּהֵיכְלָא דָּא, לְאַעְלָא נְשַׁמְתֵין וְצְלוֹתֵין, אוּ לְדַחֲיָא לֹון לְבַר.

מתוק מדבש

וּלְזַמְנֵין אַתְדַּחֲיָא הֵהִיא צְלוֹתָא וּלְפַעֲמִים אַם הוּסִיף עַל חִטָּאתוּ פִּשְׁע נִדְחִית הַתְּפִלָּה הֵהִיא וּנְמַסְרַת בִּיד הַחִיצוֹנִים, בְּגִין דִּהֵהוּא בַר נָשׁ אַתְמַשֵּׁף בְּתַר סְטֵרָא אַחְרָא לְפִי שְׂאֵדִם הֵהוּא נִמְשַׁךְ אַחַר הַסְטֵרָא אַחְרָא, וְאִיהוּ אֶסְתָּאב בְּהֵהוּא סְטֵרָא וְהוּא נְטֵמָא בְּצַד הֵהוּא, וְנָטִיל לָהּ הֵהוּא מְמָנָא דִּי בְּהֵהוּא סְטֵרָא אַחְרָא מְסַאבָּא וְלוֹקַח הַמְמוֹנָה שֶׁהוּא בַסְטֵרָא אַחְרָא הַטֵּמָא אֶת הַתְּפִלָּה הֵהִיא, כִּי הֵיא חֶלְקוּ וְנִחְלַתוּ, לְפִי שְׁבַעַל הַתְּפִלָּה נִמְשַׁךְ אַחְרָיו, וְכַדִּין קְיִימָא הֵהוּא סְטֵרָא אַחְרָא מְסַאבָּא וְאִז עוֹמֵד זֶה הַסְטֵרָא אַחְרָא הַטֵּמָא, וְסָלִיק וְאֲדַפֵּר חוּבּוּי דִּהֵהוּא בַר נָשׁ קָמִי קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְאַסְטִי עֲלֵיהּ לְעִילָא וְעוֹלָה וּמוֹזְכִיר עוֹנוֹתָיו שֶׁל אוֹתוֹ הָאֵדִם לְפָנֵי הַקְּבִ"ה וּמְקַטְרֵג עֲלָיו לְמַעַלָּה, וְאוֹמֵר הֵלֹא אִישׁ פְּלוּנִי שֶׁהַתְּפִלָּל תְּפִלָּה זֹו הוּא מִשְׁלָנוּ מִפְּנֵי מַעֲשֵׂיו הָרַעִים, אִם כֵּן תֵּן לָנוּ חֶלְק הַשְּׁפַע הַמְּגִיעַ לוֹ.

וּמְסִיק דְּבָרָיו וְאוֹמֵר וְעַל דָּא כָּל צְלוֹתֵין וְכָל נְשַׁמְתֵין כַּד סְלִיקִין וְעַל כֵּן כָּל הַתְּפִלוֹת וְכָל הַנְּשַׁמּוֹת כְּשַׁעוֹלוֹת, כְּלַהוּן סְלִיקִין וְקִיִּמֵין קָמִי הֵיכְלָא דָּא כּוֹלֵם עוֹלוֹת וְעוֹמְדוֹת לְפָנֵי הֵיכַל הָרֵאשׁוֹן הַזֶּה, וְהֵאֵי מְמָנָא קְיִימָא עַל פְּתַחַא דִּהֵיכְלָא דָּא לְאַעְלָא נְשַׁמְתֵין וְצְלוֹתֵין אוּ לְדַחֲיָא לֹון לְבַר וְהַמְמוֹנָה הַזֶּה שֶׁהוּא הַמְּלַאךְ טַהֲרִיא"ל עוֹמֵד עַל הַפְּתַח שֶׁל זֶה הֵיכַל הָרֵאשׁוֹן, לְהַכְנִיס אֶת הַנְּשַׁמּוֹת וְהַתְּפִלוֹת, אוּ לְדַחּוֹת אוֹתָם לְחוּץ.

מעלת תפלה בדמעות

(1) לְעִילָא מַהֲאֵי פִתְחָא, אֵית פִּתְחָא אַחְרָא, דְקִדְשָׁא בְרִיךְ הוּא חֲתִיר לָהּ, וְאַתְפַּתַּח תְּלַת זְמַנֵּי בְיוֹמָא, וְלֹא אֲנַעִיל, וְקִיִּמָּא לְאַיְנוֹן מְאַרְיֵהוֹן דְּתִיּוּבְתָא, דִּי אוֹשְׁדִין דְּמַעָּה בְּצִלּוֹתְהוֹן קָמִי מְאַרְיֵהוֹן, וְכָל תְּרַעִין וּפְתַחִין נְנַעְלוּ, עַד דְּעִיִּילֵי בְרִשׁוּתָא, בְּר תְּרַעִין אֲלִין, דְּאַקְרוּן שְׁעֵרֵי דְּמַעָּה.

וְכַד הָאֵי צְלוֹתָא דְּדְמַעָּה סְלָקָא לְעִילָא, לְאַעְלָא בְּאַיְנוֹן תְּרַעִין, אֲזִדְמֵן הֵהוּא אוֹפֵן, דְּקִיִּמָּא עַל שֵׁית מְאָה חִיוּוֹן רַבְרָבָן, וְרַחֲמֵי"ל

מתוק מדבש

"מאמר מעלת תפלה בדמעות" ומבאר כי השב בתשובה ומתפלל בדמעות, אזי זוכה שתפלתו עולה ונכנסת בלי מניעה, ושזוכה להוציא את כל ניצוצותיו מידי החיצונים. ומבאר עוד את מעלת המוריד דמעות על פטירת הצדיקים ועל חורבן בית המקדש.

(מקור המאמר זוהר פרשת פקודי דף רמה ע"ג, ונצי"ור ממוק מדגש כרך ט עמ' 75-76)

ואמר עוד כי לְעִילָא מַהֲאֵי פִתְחָא אֵית פִּתְחָא אַחְרָא למעלה מפתח הזה העיקרי יש בהיכל הזה פתח אחר, דְקִדְשָׁא בְרִיךְ הוּא חֲתִיר לָהּ שהקב"ה חותר אותו, וְאַתְפַּתַּח תְּלַת זְמַנֵּי בְיוֹמָא וְלֹא אֲנַעִיל ונפתח שלש פעמים ביום ואינו נסגר (עד שכל תפלות שהתפללו בדמעות נכנסו), וְקִיִּמָּא לְאַיְנוֹן מְאַרְיֵהוֹן דְּתִיּוּבְתָא דִּי אוֹשְׁדִין דְּמַעָּה בְּצִלּוֹתְהוֹן קָמִי מְאַרְיֵהוֹן ועומד פתוח לאותם בעלי התשובה השופכים דמעות בתפלתם לפני קונם, וְכָל תְּרַעִין וּפְתַחִין נְנַעְלוּ עַד דְּעִיִּילֵי בְרִשׁוּתָא וכל השערים ופתחים סגורים עד שהתפלות נכנסות ברשות, בְּר תְּרַעִין אֲלִין דְּאַקְרוּן שְׁעֵרֵי דְּמַעָּה חוץ משערים האלו הנקראים שערי דמעה, שהם תמיד פתוחים והתפלות בדמעות נכנסות בהם בלי רשות, כי האדם בתשובתו עוקר את עצמו מתחת יד החיצונים, ומוציא מידם כל תפלותיו ומצותיו, ופודה את הנצוצין שלו שנבלעו בתוכם, בסוד מה שכתוב (איז כ טו) חיל בלע ויקיאנו, וזהו מעלת בעלי תשובה שמכניעים ומשברים את כח החיצונים.

וְכַד הָאֵי צְלוֹתָא דְּדְמַעָּה סְלָקָא לְעִילָא לְאַעְלָא בְּאַיְנוֹן תְּרַעִין וכשתפלה זו של דמעות עולה למעלה ליכנס באותם השערים, אֲזִדְמֵן הֵהוּא אוֹפֵן דְּקִיִּמָּא עַל שֵׁית מְאָה חִיוּוֹן רַבְרָבָן וְרַחֲמֵי"ל שְׁמִיָּה מוֹדֵמֵן אוֹפֵן הֵהוּא הַעוֹמֵד עַל שֵׁשׁ מֵאוֹת חִיּוֹת גְּדוּלוֹת וְרַחֲמֵי"ל שְׁמוֹ, עַל שֵׁם שִׁמְרָחַם וּמַעֲלָה אֵת הַתְּפִלוֹת, (והוא מלד היסוד הכלול

שְׁמִיָּה, וְנָטִיל הִהִיא צְלוֹתָא, בְּאִינוּן דְּמַעֲיָן, וְצְלוֹתָא עֲאֵלַת וְאַתְקַשְׁרַת
 לְעֵילָא, וְאִינוּן דְּמַעֲיָן אֲשַׁתְּאָרוּ הֶכָא, וְרִשְׁמִיָּן בְּהַאי פְתַחָא.
 וְאִית דְּמַעֲיָן אַחְרָנִין, וְרִשְׁמִיָּן תְּדִיר עַל כּל אִינוּן רְתִיכִין עֲלָאִין, דְּלֹא
 אַתְמַחוּן, אֲלִין אִינוּן דְּמַעֲיָן, דְּאוּשְׁדוּ לְעֵילָא וְתַתָּא, פִּד אַתְחַרְב
 בִּי מְקַדְשָׁא, דְּכְתִיב (ישעיה לג ז) הֵן אֲרָאֲלִם צְעָקוּ חוּצָה מְלֹאכֵי שְׁלוֹם
 מִר יִבְפִּיוּן, וְאִינוּן דְּמַעֲיָן דְּאוּשְׁדִין עַל צְדִיקָא וְזַפְאִין פִּד מְסַתְּלָקֵי
 מְעֵלְמָא, כְּלָהוּ נְטִילֵי לֹון אִינוּן רְתִיכִין, וְעַרְבֵי לֹון בְּאִינוּן דְּמַעֲיָן
 דְּאוּשְׁדוּ עַל חֲרִיבוּ דְּבֵי מְקַדְשָׁא, וְעַל דָּא כְתִיב (שם כה ח) וּמָחָה יְהוָה
 אֱלֹהִיִּם דְּמָעָה מְעַל כָּל פְּנִים, מֵאֵן פְּנִים, אֲלִין רְתִיכִין עֲלָאִין קְדִישִׁין,
 וּלְבַתֵּר, וְחֲרַפְתָּ עִמּוּ יָסִיר מְעַל כָּל הָאָרְץ כִּי יְהוָה דְּבַר.

מתוק מדבש

מו"ק שכל אחד לכול ממאה נחמות, וְנָטִיל הִהִיא צְלוֹתָא בְּאִינוּן דְּמַעֲיָן והוא לוקח התפלה
 הִיא שֶׁהִתְפַּלְלוּ בְּדַמְעוֹת, וְצְלוֹתָא עֲאֵלַת וְאַתְקַשְׁרַת לְעֵילָא וְהִתְפַּלָּה נִכְנַסַת וּמִתְקַשְׁרַת
 לַמְעַלָּה בְּעוֹלָם הָאֲצִילוֹת, וְאִינוּן דְּמַעֲיָן אֲשַׁתְּאָרוּ הֶכָא וְרִשְׁמִיָּן בְּהַאי פְתַחָא וְאוֹתָם
 הַדְּמַעוֹת נִשְׁאָרוֹת כִּאֵן בְּעוֹלָם הַבְּרִיאָה וְנִרְשָׁמוֹת בּוֹה הַפְתַּח.

וְאִית דְּמַעֲיָן אַחְרָנִין, וְרִשְׁמִיָּן תְּדִיר עַל כּל אִינוּן רְתִיכִין עֲלָאִין, דְּלֹא אַתְמַחוּן
 וַיֵּשׁ דְּמַעוֹת אַחֲרוֹת הַרְשׁוֹמוֹת תָּמִיד עַל כֹּל אוֹתָם הַמְּרַכְבוֹת הָעֲלִיוֹנוֹת וְאִינוּן נִמְחוֹת
 לְעוֹלָם, אֲלִין אִינוּן דְּמַעֲיָן דְּאוּשְׁדוּ לְעֵילָא וְתַתָּא פִּד אַתְחַרְב בִּי מְקַדְשָׁא אִלוּ הֵם
 הַדְּמַעוֹת שֶׁנִּשְׁפְּכוּ לַמְעַלָּה וְלַמְטָה כִּשְׁנַחֲרַב בֵּית הַמְּקַדֵּשׁ, דְּכְתִיב הֵן אֲרָאֲלִם צְעָקוּ חוּצָה
 מְלֹאכֵי שְׁלוֹם מִר יִבְפִּיוּן מְלֹאכֵי שְׁלוֹם הֵם בְּמַדַּת הַיְסוּד הַעוֹשִׂים שְׁלוֹם בְּבֵית, וְהֵם
 בּוֹכִים עַל מֵשִׁים שְׁלוֹם בְּבֵית שְׁבַטֵל, כְּלוֹמֵר עַל יְחוּד הָעֲלִיּוֹן שֶׁנִּתְבַּטַּל עַל יְדֵי חוֹרְבַן בֵּית
 הַמְּקַדֵּשׁ, וְאִינוּן דְּמַעֲיָן דְּאוּשְׁדִין עַל צְדִיקָא וְזַפְאִין פִּד מְסַתְּלָקֵי מְעֵלְמָא וְגַם
 אוֹתָם הַדְּמַעוֹת שֶׁשׁוֹפְכִים עַל הַצְּדִיקִים וְכַשְׁרִים כִּשְׁמַסְתַּלְקִים מִן הָעוֹלָם, (כמחז"ל (נמס' שגמ
 דף קה ע"ג), כֹּל הַמּוֹרִיד דְּמַעוֹת עַל אָדָם כֶּשֶׁר, הַקְּבִ"ה סוֹפְרֵן וּמִנִּיחֵן בְּבֵית גְּנוּזֵי, שֶׁנֶּאֱמַר נוֹדֵי סִפְרַת
 אַתָּה יִשִּׁימָה דְּמַעֲתֵי בְּנֹאדֵךְ הֵלֵא בְּסִפְרַתְךָ), כְּלָהוּ נְטִילֵי לֹון אִינוּן רְתִיכִין כּוֹלָם לּוֹקַחוֹת אוֹתָם
 אִלוּ הַמְּרַכְבוֹת, וְעַרְבֵי לֹון בְּאִינוּן דְּמַעֲיָן דְּאוּשְׁדוּ עַל חֲרִיבוּ דְּבֵי מְקַדְשָׁא וּמַעֲרַבּוֹת
 אוֹתָם בְּאוֹתָן הַדְּמַעוֹת שֶׁנִּשְׁפְּכוּ עַל חוֹרְבַן בֵּית הַמְּקַדֵּשׁ, וְעַל דָּא כְתִיב וְעַל זֶה כְּתוּב, כִּי
 כִּשְׁבוֹא מֶלֶךְ הַמְּשִׁיחַ, אִזּוּ וּמָחָה יְהוָה אֱלֹהִיִּם דְּמָעָה מְעַל כָּל פְּנִים וְשֶׁאֵל מֵאֵן
 פְּנִים מִי הֵם אִלוּ הַפְּנִים, וְהַשִּׁיב אֲלִין רְתִיכִין עֲלָאִין קְדִישִׁין אִלוּ הֵם הַמְּרַכְבוֹת הָעֲלִיוֹנוֹת
 הַקְּדוֹשׁוֹת, וּלְבַתֵּר וְאַחַר כֵּךְ יִתְקִיִּים מֵה שֶׁכְּתוּב וְחֲרַפְתָּ עִמּוּ יָסִיר מְעַל כָּל הָאָרְץ כִּי
 יְהוָה דְּבַר וּבוֹדָאֵי יִתְקִיִּמוּ דְּבָרֵי בְּב"א. (ממ"ק ומק"מ והג"ר"א ומפ"ש)

תפלה ברורה ומפורשת

(1) **מִפָּאן מֵאן דְּצִלִי צְלוֹתִיה, דְּבַעֵי לְפָרְשָׁא מְלוֹי פְּדָקָא יָאוּת, (בראשית לב יב) הַצִּילֵנִי נָא, וְאִי תִימָא דְהָא שׁוֹבֵת לִי מִלְבָּן, מִיַּד אַחֵי, וְאִי תִימָא קְרִיבִין אוּחְרָנִין סְתָם אַחִין אַקְרוּן, מִיַּד עֶשׂוּ, מְאִי טַעְמָא, בְּגִין לְפָרְשָׁא מְלָה פְּדָקָא יָאוּת, וְאִי תִימָא אָנָּא אַמְאִי אַצְטְרִיךְ, פִּי יֵרָא אָנְכִי אַתּוּ פֶּן יְבוּא וְהַפְנִי, בְּגִין לְאַשְׁתְּמוּדְעָא מְלָה לְעִילָא, וּלְפָרְשָׁא לָהּ פְּדָקָא יָאוּת וְלֹא יִסְתִּים מְלָה.**

מתוק מדבש

"מאמר תפלה ברורה ומפורשת" ומבאר כי צריך האדם לפרש את דבריו בתפלתו כראוי, ומביא ראיה מיעקב שביאר היטב את תפלתו באמרו "הצילני נא מיד אחי מיד עשו".

(מקור המאמר זוהר פרשת וישלח דף קסט ע"א, ונציאור מתוך מדגש כרך ג עמ' תקלג)

מִפָּאן מפסוק זה של הצילני נא יש ללמוד **מֵאן דְּצִלִי צְלוֹתִיה** מי שמתפלל תפלתו, **דְּבַעֵי לְפָרְשָׁא מְלוֹי פְּדָקָא יָאוּת** שצריך לפרש דבריו כראוי, הטעם כי התפלה היא במדת המלכות, וסגולתה בדברים הנגלים ומפורשים, לכן צריך לפרש הדברים היטב שלא יהיו בהם שום פקפוק, כדי שמדת המלכות תזדקק לקיים את בקשתו, כי כן התפלל יעקב **הַצִּילֵנִי נָא**, והוסיף לומר **וְאִי תִימָא דְהָא שׁוֹבֵת לִי מִלְבָּן** ואם תאמר כבר הצלת אותי מלבן, לכן אמר הצילני **מִיַּד אַחֵי, וְאִי תִימָא קְרִיבִין אוּחְרָנִין סְתָם אַחִין אַקְרוּן** ואם תאמר שסתם קרובים אחרים נקראים אחים, ובשבילם אני מבקש שתצילני מהם, לכן פירש ואמר **מִיַּד עֶשׂוּ** שהוא אחי, **מְאִי טַעְמָא** למה היה צריך לומר כל אלו הפרטים, **בְּגִין לְפָרְשָׁא מְלָה פְּדָקָא יָאוּת** כדי לפרש בקשתו אל המלכות כראוי, והוסיף עוד ואמר **וְאִי תִימָא אָנָּא אַמְאִי אַצְטְרִיךְ** ואם תאמר למה אני צריך לבקש שתצילני, **פִּי יֵרָא אָנְכִי אַתּוּ פֶּן יְבוּא וְהַפְנִי** אם על בנים, **בְּגִין לְאַשְׁתְּמוּדְעָא מְלָה לְעִילָא** כדי שיוכר ויוודע דבר בקשתו למעלה, **וּלְפָרְשָׁא לָהּ פְּדָקָא יָאוּת וְלֹא יִסְתִּים מְלָה** ולפרש בקשתו כראוי למדת המלכות ולא יסתום הדבר. (רמ"ק ורא"ג ומפרשים)

תפלה בשלמות התבות

(ח) ומִסְטָרָא דְיוֹשֵׁט, (במדבר י"א ח) שְׁטוּ הָעַם וְלָקְטוּ, אֵינּוֹן לְקוּטוֹת דְּפִסְקוֹת דְּמִתְנִיתָא, וְטַחְנוּ בְּרִיחִים, מִהָכָא מֵאֵן דְּאִפִּיק מְלִין דְּאוּרִייתָא, צְרִיךְ לְמַטְחֵן לֹון בְּשַׁנַּיִם, וְלֹאֲפָקָא מְלִין שְׁלִימִין, וְאֵינּוֹן מְלִין אֲתִקְרִיאוּ שְׁלָמִים, וְאוּחְרַנִּין דְּאֵינּוֹן שְׁטִיין דְּאֲכַלִּין מְלִין בְּהִלְעָטָה, וְלֹא טוּחְנִין לֹון בְּטוּחְנוֹת דְּלֵהוֹן וּבְשִׁינְהוֹן, מַה פְּתִיב בְּהוּ (שם פסוק לג) הַבָּשָׂר עוֹדְנָו בֵּין שְׁנֵיהֶם וְאֵף יְהו"ה חָרָה בָּעַם, דְּאֵינּוֹן מְגֻזָּעָא דְּמֵאֵן דְּאָמַר (בראשית כ"ה ל) הִלְעִיטְנִי נָא.

מתוק מדבש

"מאמר תפלה בשלמות התבות" ומבאר כי צריך האדם המתפלל לדקדק להגות ולומר את תבות התפלה בשלימות, ולא בהבלעה ובחסרון.

(מקור המאמר זוהר פרשת פתח פתח נרעיל מהימנא דף רלו ע"א, ונציאור ממוק מדגש כרך יד עמ' שמו-ז)

ומבאר עוד ענין באבר ה"ושט" שהוא אותיות "שטו", ואמר ומִסְטָרָא דְּיוֹשֵׁט ומצד הושט נאמר שְׁט"ו הָעַם וְלָקְטוּ היינו אֵינּוֹן לְקוּטוֹת דְּפִסְקוֹת דְּמִתְנִיתָא הם העם שלקטו פסקי הדינים שבמשנה. ומה שכתוב וְטַחְנוּ בְּרִיחִים, מִהָכָא מֵאֵן דְּאִפִּיק מְלִין דְּאוּרִייתָא מכאן אנו למדים כי מי שמוציא דברי תורה ותפלה מפיו, צְרִיךְ לְמַטְחֵן לֹון בְּשַׁנַּיִם צריך לטחון אותם בשיניים, דהיינו לברר אותם היטב, וְלֹאֲפָקָא מְלִין שְׁלִימִין ולהוציא מפיו תיבות שלמות ולא חצאי תיבות, וְאֵינּוֹן מְלִין אֲתִקְרִיאוּ שְׁלָמִים ואלו הדברי תורה נחשבים כקרבן שלמים, וְאוּחְרַנִּין דְּאֵינּוֹן שְׁטִיין ואותם בני אדם שהם שוטים (דורש מלת שטו לשון שטות), דְּאֲכַלִּין מְלִין בְּהִלְעָטָה שנראה כאילו אוכלים התיבות במהירות, וְלֹא טוּחְנִין לֹון בְּטוּחְנוֹת דְּלֵהוֹן ואינם טוחנים אותם בטוחנות שלהם, שהם השיניים הפנימיים, וּבְשִׁינְהוֹן ובשיניהם החיצוניים, כלומר שאינם מבררים דבריהם היטב כשמוציאים אותם מפיהם, מַה פְּתִיב בְּהוּ מה כתוב בהם הַבָּשָׂר עוֹדְנָו בֵּין שְׁנֵיהֶם וְאֵף יְהו"ה חָרָה בָּעַם טעם הדבר דְּאֵינּוֹן מְגֻזָּעָא דְּמֵאֵן דְּאָמַר הִלְעִיטְנִי נָא כי הם מגזע ושורש עשו הרשע שאמר ליעקב הלעיטני נא, כמו שפירש רש"י אפתח פי ושפוך הרבה לתוכה. (מפרשים)

תפלה מעומק הלב

(ט) רַבִּי חֲזַקְיָה פָּתַח, (תהלים קל א) שִׁיר הַמַּעֲלוֹת מִמַּעַמְקִים קְרָאתִיךָ יְהו"ה, שִׁיר הַמַּעֲלוֹת סָתָם, וְלֹא פְּרִישׁ מֵאֵן אָמְרוּ, אֶלָּא שִׁיר הַמַּעֲלוֹת, דְּזַמְנִין כָּל בְּנֵי עַלְמָא לְמִימְרֵי, דְּזַמְנִין הָאֵי שִׁיר לְמִימְרֵיהּ לְדַרְי עַלְמָא, וּמֵאֵי הוּא, מִמַּעַמְקִים קְרָאתִיךָ, וְהָכֵי תָּאנָא כָּל מֵאֵן דְּמַצְלִי צְלוֹתָא קָמִי מְלַכָּא קְדִישָׁא, בְּעֵי לְמַבְעֵי בְּעוֹתִיָּה וְלַצְלָאָה מַעַמְקָא דְּלַבָּא, בְּגִין דִּישְׁתַּכַּח לַבִּיָּה שְׁלִים בְּקַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וּיְכוּיֵן לַבָּא וְרַעוּתָא.

מתוק מדבש

"מאמר תפלה מעומק הלב" ומבאר כי צריך האדם המתפלל לבקש את בקשותיו מעומק הלב, ובזה יעורר את כונת לבו לשאול את רצונו בשלמות מאת הקב"ה.

(מקור המאמר זוהר פרשת נשלח דף סג ע"ב-ג, ונציאור ממוק מדגש כרך ה עמ' תש"ב-3)

רַבִּי חֲזַקְיָה פָּתַח לפרש מה שכתוב שִׁיר הַמַּעֲלוֹת מִמַּעַמְקִים קְרָאתִיךָ יְהו"ה כתוב שִׁיר הַמַּעֲלוֹת סָתָם, וְלֹא פְּרִישׁ מֵאֵן אָמְרוּ ואינו מפרש מי אמרו, אֶלָּא שִׁיר הַמַּעֲלוֹת לכן כתוב סתם, לפי דְּזַמְנִין כָּל בְּנֵי עַלְמָא לְמִימְרֵי שעתידים כל בני העולם לאמרו, והיינו דְּזַמְנִין הָאֵי שִׁיר לְמִימְרֵיהּ לְדַרְי עַלְמָא שעתיד שיר זה להאמר לדורות עולם, וּמֵאֵי הוּא ענין שיר זה, ואמר מִמַּעַמְקִים קְרָאתִיךָ שענינו וְהָכֵי תָּאנָא כָּל מֵאֵן דְּמַצְלִי צְלוֹתָא קָמִי מְלַכָּא קְדִישָׁא כך למדנו כל מי שמתפלל תפלתו לפני המלך הקדוש, בְּעֵי לְמַבְעֵי בְּעוֹתִיָּה וְלַצְלָאָה מַעַמְקָא דְּלַבָּא צריך לבקש בקשותיו ולהתפלל מעומק הלב, בְּגִין דִּישְׁתַּכַּח לַבִּיָּה שְׁלִים בְּקַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא כדי שימצא לבו שלם בהקב"ה, וּיְכוּיֵן לַבָּא וְרַעוּתָא ויכוין לבו ורצונו, וזה שכתוב "ממעמקים" פירוש מעומק הלב "קראתיך".

הלכות תפלה

(י) וְהָא אוֹקְמוּהּ חֲבֵרֵיָא, צְלוֹתָא דְבַעֵי בַר נָשׁ לְקַדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, לְכוּנָא דִּיהָ צְלוֹתִיהָ תַּחְנוּנִים, מְנַלְן, מִמְשָׁה, דְכְתִיב וְאַתְחַנֵּן (דברים ג כג) אֶל יְהוָה, דָּא אִיהוּ צְלוֹתָא מְעֻלְיָא.

תָּא חֲזִי, מָאן דְקָאִים בְּצְלוֹתָא, בְּעֵי לְכוּנָא רְגְלוֹי, וְאוֹקְמוּהּ, וּבְעֵי לְחַפְיָא רִישֵׁיהָ כְּמָאן דְקָאִים קָמִי מְלַכָּא, וּבְעֵי לְמַכְסֵיָהּ (ג"א לְאַסְתָּמָא) עֵינוֹי, בְּגִין דְלָא יִסְתַּפֵּל בְּשִׁכְיִנְתָּא.

מתוק מדבש

"מאמר הלכות תפלה" ומבאר שצריך האדם להתפלל בדרך תחנונים, ושהמתפלל תפלת שמונה עשרה צריך לכוין רגליו ביושר, ולכסות ראשו בטליתו, ושלא להסתכל לצדדים כדי שלא יגרום זלזול ופגם בשכינה העומדת למולו. ומבאר עוד כי המתפלל צריך קודם לסדר את שבחו של הקב"ה ואחר כך לבקש את בקשתו.

(מקור המאמר זוהר פרשת ואתחנן דף רס ע"ג, וצניאור ממוק מדגש כרך טו עמ' ט"ז)

וְהָא אוֹקְמוּהּ חֲבֵרֵיָא והרי ביארו החברים (נמס' נרכות דף כט ע"ג), כי צְלוֹתָא דְבַעֵי בַר נָשׁ לְקַדְשָׁא בְרִיךְ הוּא התפלה שמבקש האדם מהקב"ה, לְכוּנָא דִּיהָ צְלוֹתִיהָ תַּחְנוּנִים צריך לכוין שתהיה תפלתו בתחנונים, מְנַלְן מנין אנו לומדים דבר זה, מִמְשָׁה, דְכְתִיב שכתוב בו וְאַתְחַנֵּן אֶל יְהוָה, דָּא אִיהוּ צְלוֹתָא מְעֻלְיָא זהו תפלה טובה הראויה להתקבל. (רמ"ק ומפרשים)

דע כי "תפלה" האמורה להלן היא תפלת "שמונה עשרה", שנקראת תפלה סמס, ועל זה נאמרו כל אלו ההלכות.

תָּא חֲזִי, מָאן דְקָאִים בְּצְלוֹתָא בְּעֵי לְכוּנָא רְגְלוֹי בא וראה, מי שעומד בתפלה צריך לחבר רגליו זו אצל זו, בסוד ורגליהם רגל ישרה, וְאוֹקְמוּהּ וכבר ביארוהו חז"ל (נמס' נרכות דף י ע"ג, ו"ל המתפלל נריך לכוין את רגליו, שנאמר ורגליהם רגל ישרה), וּבְעֵי לְחַפְיָא רִישֵׁיהָ כְּמָאן דְקָאִים קָמִי מְלַכָּא וצריך לכסות את ראשו בטליתו כמי שעומד לפני המלך, וּבְעֵי לְמַכְסֵיָהּ עֵינוֹי בְּגִין דְלָא יִסְתַּפֵּל בְּשִׁכְיִנְתָּא וצריך לכסות את עיניו בטליתו כדי שלא יסתכל בשכינה, (כי הלשון לְמַכְסֵיָהּ משמע לכסותם דגבר אחר הנפרס עליהם, ולגירסת לְאַסְתָּמָא משמע שדי להעלים את עיניו צעפעפיו).

וּבְסִפְרָא דְרַב הַמְנוּנָא סָבָא אָמַר, מֵאֵן דְּפָקַח עֵינָיו בְּשַׁעֲתָא דְצְלוּתָא,
 אוּ דְלָא מְאִיף עֵינָיו בְּאַרְעָא, אַקְדִּים עֲלֵיהּ מְלֶאךָ הַמּוֹת,
 וְכַד תִּיפּוּק נַפְשֵׁיהּ, לָא יִסְתַּפֵּל בְּנַהֲרֵירוּ דְשְׂכִינְתָּא, וְלֹא יָמוּת בְּנַשִּׁיקָה,
 מֵאֵן דְּמִזְלִזֵל בְּשְׂכִינְתָּא, מִתְזַלְזֵל הוּא בְּהָהוּא שַׁעֲתָא דְאַצְטְרִיף בֵּיהּ,
 הָדָא הוּא דְכְּתִיב (ש"א ב ל) פִּי מְכַבְּדִי אֶכְבֵּד וּבוֹזִי יִקְלוּ, הָאִי מֵאֵן
 דְּאַסְתַּפֵּל בְּשְׂכִינְתָּא בְּשַׁעֲתָא דְאִיהוּ מְצַלִּי.

וְהִיךְ יָכִיל לְאַסְתַּפֵּל בְּשְׂכִינְתָּא, אֲלֵא לִינְדַע דְּוֹדָאֵי שְׂכִינְתָּא קְיִימָא
 קָמִיהּ, הָדָא הוּא דְכְּתִיב (ישעיה לח ב) וַיִּסַּב חִזְקִיָּהוּ פָּנָיו אֶל הַקִּיר,
 דִּתְמָן שְׂאֵרֵי שְׂכִינְתָּא, בְּגִין כֶּף לָא בַּעֲיָא לְמַהוּי חוּצָץ בֵּינוּ וּבֵין הַקִּיר,
 וְאוּקְמוּהּ.

מתוק מדבש

וּבְסִפְרָא דְרַב הַמְנוּנָא סָבָא אָמַר וּבִסְפָרוּ שֶׁל רַב הַמְנוּנָא סָבָא אָמַר, מֵאֵן דְּפָקַח עֵינָיו
 בְּשַׁעֲתָא דְצְלוּתָא מִי שְׁפוּתַח עֵינָיו בְּשַׁעֲתַת הַתְּפִלָּה, אוּ דְלָא מְאִיף עֵינָיו
 בְּאַרְעָא אוּ שְׂאִינוּ מִשְׁפִּיל עֵינָיו לְצַד הָאָרֶץ, אִפִּילוּ הַעֲצִים עֵינָיו (מק"מ), (אִי נָמִי, מַה שְׁכִּמוּ
 אוּ דְלָא מְאִיף עֵינָיו לְהָא לומֵר אוּ לְפָחוֹת הִיא לוֹ לְהַשְׁפִּיל עֵינָיו אִם לֹא הַעֲזִימוּן. כְּמוֹ שְׁכִּמוּ (נִמְס')
 יִצְמוֹת דָּף קַה ע"צ) הַמְתַּפְּלֵל לְרִיךְ שִׁתָּן עֵינָיו לְמַטָּה וּלְבָנוּ לְמַעְלָה (הַרְח"ו), וְעֵינָי נִכְף הַחִיִּים סִי לֹא
 אוֹת י", אַקְדִּים עֲלֵיהּ מְלֶאךָ הַמּוֹת מִקְדִּים עֲלָיו מִלֶּאךָ הַמוֹת, וְכַד תִּיפּוּק נַפְשֵׁיהּ
 וְכִשְׁתַּצָּא נִפְשׁוֹ בְּשַׁעֲתַת פְּטִירְתּוֹ מִן הָעוֹלָם, לָא יִסְתַּפֵּל בְּנַהֲרֵירוּ דְשְׂכִינְתָּא לֹא יִזְכֵּה לְהַסְתַּכַּל
 בְּאוּר הַשְּׂכִינָה, כְּמוֹ שְׁכִּתּוּב (שְׁמוֹת לֵג כ) כִּי לֹא יִרְאֵנִי אָדָם וְחִי, אֲבָל בְּמִיתַתָּם רוּאִים, וְהוּא
 לֹא יִזְכֵּה לְזוּה, וְלֹא יָמוּת בְּנַשִּׁיקָה שְׁהוּא הַתְּדַבְּקוֹת בְּשְׂכִינָה, כִּי מֵאֵן דְּמִזְלִזֵל בְּשְׂכִינְתָּא
 מִי שְׁמִזְזוֹל בְּשְׂכִינָה עַל יְדֵי שְׁמִסְתַּכַּל בַּהּ בְּשַׁעֲתַת הַתְּפִלָּה, מִתְזַלְזֵל הוּא בְּהָהוּא שַׁעֲתָא
 דְאַצְטְרִיף בֵּיהּ נַעֲשֵׂה הוּא מְזוּלָזֵל בְּשַׁעֲתַת שִׁיטְרָךְ לֵה, הָדָא הוּא דְכְּתִיב זֶהוּ שְׁכִּתּוּב
 פִּי מְכַבְּדִי אֶכְבֵּד וּבוֹזִי יִקְלוּ פִירוּשׁ יִקְלוּ מֵאִלִּיהֶם, וְזֶהוּ הָאִי מֵאֵן דְּאַסְתַּפֵּל בְּשְׂכִינְתָּא
 בְּשַׁעֲתָא דְאִיהוּ מְצַלִּי מִי שְׁמִסְתַּכַּל בְּשְׂכִינָה בְּשַׁעֲתַת שְׁהוּא מִתְּפַלֵּל.

וְשׁוּאֵל וְהִיךְ יָכִיל לְאַסְתַּפֵּל בְּשְׂכִינְתָּא וְאִיךְ יִכּוֹל הָאָדָם לְהַסְתַּכַּל בְּשְׂכִינָה, וּמְשִׁיב אֲלֵא
 לִינְדַע אֵלֵא רְאוּי לְאָדָם לְדַעַת, דְּוֹדָאֵי שְׂכִינְתָּא קְיִימָא קָמִיהּ כִּי וְדָאֵי הַשְּׂכִינָה
 עוֹמֵדַת כְּנַגְדּוֹ, כְּמוֹ שְׁכִּתּוּב (אִיכָה ז ע) שְׁפָכִי כַּמִּים לְבַךְ נֹכַח פְּנֵי ה', הֵינִינוּ לְפָנֵי הַשְּׂכִינָה
 הַעוֹמֵדַת כְּנַגְדּוֹ, (לְכֵן לֹא יִפְתַּח עֵינָיו כְּנַגְדָּה זֶהָ מוֹרָה עֲזוֹת וְחוֹסֵר מוֹרָא שְׁמַיִם, וְכֵאִילוּ אִינָה חֲשׁוּבָה
 בְּעֵינָיו), הָדָא הוּא דְכְּתִיב זֶהוּ שְׁכִּתּוּב וַיִּסַּב חִזְקִיָּהוּ פָּנָיו אֶל הַקִּיר, דִּתְמָן שְׂאֵרֵי
 שְׂכִינְתָּא כִּי שֵׁם כְּנַגְדּוֹ פְּנֵי שׁוּרָה הַשְּׂכִינָה הַנִּקְרָאת קִיר, בְּגִין כֶּף לָא בַּעֲיָא לְמַהוּי
 וְלִכְךָ לְרַמּוֹ עַל זֶה, לֹא יִהְיֶה דָבָר חוּצָץ בֵּינוּ וּבֵין הַקִּיר בְּשַׁעֲתַת הַתְּפִלָּה, וְרַצָּה לֹמֵר
 בֵּינוּ לְבֵין הַשְּׂכִינָה, וְאוּקְמוּהּ וְכַבֵּר הַעֲמִידוֹ חוּצָל דִּין זֶה וּבִיאֲרוּהוּ.

מֵאֵן דְּקָאִים בְּצִלוֹתָא, בְּעֵי לְסִדְרָא שְׁבָחָא דְמֵאֲרִיָּה בְּקִדְמִיתָא, וְלִבְתַּר
 יִתְבַּע בְּעוֹתִיָּה, דְּהָא מִשָּׁה הָכִי אָמַר, בְּקִדְמִיתָא (דברים ג כד) אֵתָּה
 הַחֲלוֹת וְגו', וְלִבְסוּף (שם פסוק כה) אֶעֱבְרָה וְגו'.

מתוק מדבש

ואמר עוד מֵאֵן דְּקָאִים בְּצִלוֹתָא מי שעומד בתפלה, בְּעֵי לְסִדְרָא שְׁבָחָא דְמֵאֲרִיָּה
 בְּקִדְמִיתָא צריך לסדר שבחו של מקום בתחילה, בשלש ברכות הראשונות, וְלִבְתַּר
 יִתְבַּע בְּעוֹתִיָּה ואחר כך יבקש את בקשתו, בי"ב ברכות האמצעיות (כמזואר נמס' נרכות
 דף לז סוע"א), דְּהָא מִשָּׁה הָכִי אָמַר כי כך אמר משה, בְּקִדְמִיתָא בתחילה אמר שבחו
 של מקום, דהיינו אֵתָּה הַחֲלוֹת להראות את עבדך את גדלך ואת ידך החזקה וְגו', וְלִבְסוּף
 התפלל וביקש מהקב"ה אֶעֱבְרָה נא ואראה את הארץ הטובה וְגו'. (רמ"ק והגסות מהרמ"ו

(ומפרשים)

סימן לקבלת התפלה

(יא) פְּגוּוֹנָא דְכְרוּבִים אֵינּוֹן לְעֵלָא, קְיִימִין עַל אֶת וְנִיפָא, וְהָא אוֹקִימָנָא רְזָא דְכְתִיב (שמות כה ב) פּוֹרְשֵׁי כְנָפִים סוֹכְכִים, וְלֹא כְתִיב פּוֹרְשֵׁי כְנָפִים, סוֹכְכִים בְּכַנְפֵיהֶם, אֲלֵא עַל אֶת וְנִיפָא הוּוּ קְיִימִין, זְמַנִּין יְדִיעֵן הוּוּ סִלְקֵן גְּדַפְיֵיהוּ, וּפְרִשֵׁי לֹוֹן לְעֵלָא בְּכָל יוֹמָא וְיוֹמָא, וְהוּוּ מִתְהַדְרֵן וּמְחַפֵּיין עַל פְּפוֹרְתָא, וְעַל דָּא בָּאֵת וְנִיפָא הוּוּ קְיִימִין.
בְּכָל אֶתֶר דְרוּחָא עֵילְאָה הָוָה אֶתִי וְשְׂרִיָא, וְדָאִי בְּהֵוָה אֶתֶר דְשְׂרִיָא, אֵית בֵּיה מִמְשׁו, וְקִיּוּמָא בָּאֵת וְנִיפָא, בְּר נֶשׁ אִיהוּ מַעְפָּרָא, וְעַד

מתוק מדבש

"מאמר סימן לקבלת התפלה" ומבאר תחילה את ענין הכרובים מזהב שהיו במשכן, שבדרך נס היו מקבלים חיות ופורשים את כנפיהם ודבקים זה בזה, להורות על ישראל שהיו זכאים וצדיקים. ומכאן מבאר כי היו עוד ג' סימנים לדעת שישאל רצויים, והם: בעשן הקרבן שהיה מתמר ועולה בדרך הישר, ובקרבן הקרב על המזבח שהיה נראה על גבי המזבח כדמות אריה, ובברכת הכהן את העם שידיו היו נזקפים בקלות. והיום יוכל האדם לבחון את עבודתו על ידי חיות שמחת לבבו ושגירות תפלתו בפיו.

(מקור המאמר זוהר מדש פרשת תרומה דף נג ע"ג, וצניאור מתוק מדבש כרך ז עמ' לה-ט)

פְּגוּוֹנָא דְכְרוּבִים אֵינּוֹן לְעֵלָא כְעִין שֶׁהַכְרוּבִים הֵם לְמַעְלָה, כִּךְ הֵם הַכְרוּבִים בְּמִשְׁכַּן שְׁלִמְטָה, דִּהֵינּוּ קְיִימִין עַל אֶת וְנִיפָא הֵם עוֹמְדִים עַל אוֹת וּנְס, וְהָא אוֹקִימָנָא רְזָא וְכִבְר בִּיאָרְנוּ הַסּוּד דְכְתִיב, פּוֹרְשֵׁי כְנָפִים לְמַעְלָה סוֹכְכִים עַל הַכְּפוֹרֶת, פִּירוּשׁוֹ שְׁבִדְרֵךְ נֶס הֵיוּ פּוֹרְשִׁים כְּנַפֵּיהֶם מִעֲצָמָם וְסוֹכְכִים עַל הַכְּפוֹרֶת, וְלֹא כְתִיב וְלֹא כְתוּב פּוֹרְשֵׁי כְנָפִים וְכֵן לֹא כְתוּב סוֹכְכִים בְּכַנְפֵיהֶם שְׁאֵז הֵיחַ פִּירוּשׁוֹ שְׁכַךְ נַעֲשׂוּ מִתְחִילָה שִׁיהִיו פְּרוּשׁוֹת תְּמִיד, וְכֵן שִׁיהִיו סוֹכְכִים תְּמִיד, אֲלֵא מִכָּאן מִשְׁמַע כִּי עַל אֶת וְנִיפָא הוּוּ קְיִימִין עַל אוֹת וּנְס הֵיוּ עוֹמְדִים, וּבְדִרְךְ נֶס הֵיוּ פּוֹרְשִׁים אֶת כְּנַפֵּיהֶם כְּאִילוּ הֵיוּ כְרוּבִים חִיִּים, זְמַנִּין יְדִיעֵן הוּוּ סִלְקֵן גְּדַפְיֵיהוּ כִּי בְזַמְנִים יְדוּעִים שֶׁל זְמַנֵּי הַתְּפִלוֹת הֵיוּ הַכְרוּבִים מַעֲלִים אֶת כְּנַפֵּיהֶם, וּפְרִשֵׁי לֹוֹן לְעֵלָא בְּכָל יוֹמָא וְיוֹמָא וּפּוֹרְשִׁים אוֹתָם לְמַעְלָה בְּכָל יוֹם וְיוֹם, וְהוּוּ מִתְהַדְרֵן וּמְחַפֵּיין עַל פְּפוֹרְתָא וְאַחַר כֵּךְ הֵיוּ חוֹזְרִים וּמְכַסִּים עַל הַכְּפוֹרֶת, וְעַל דָּא בָּאֵת וְנִיפָא הוּוּ קְיִימִין וְעַל כֵּן הַכְרוּבִים בְּאוֹת וּנְס הֵיוּ עוֹמְדִים.

ואמר שאין לך לתמוה איך הכרובים שנעשו מזהב עשו פעולות כאילו היה בהם חיות, כי בכל אֶתֶר דְרוּחָא עֵילְאָה הָוָה אֶתִי וְשְׂרִיָא בכל מקום שרוח העליון היה בא ושורה שם, וְדָאִי בְּהֵוָה אֶתֶר דְשְׂרִיָא אֵית בֵּיה מִמְשׁו וְקִיּוּמָא בָּאֵת וְנִיפָא וְדָאִי שֶׁם בְּאוֹתוֹ מִקּוֹם יֵשׁ מִמֶּשׁ וְקִיּוֹם בְּאוֹת וּבְנֶס, לְפִי שְׁרוּחַ הַעֲלִיּוֹן הִיחַ שוֹרָה בּוֹ, וְרֵאִיָּה לְדַבְרֵי בְּר נֶשׁ אִיהוּ מַעְפָּרָא כִּי הָאָדָם נִבְרָא מִן הָעֶפֶר, וְעַד לָא שְׂרָא עֲלֵיהָ נְצִיצוֹ

לֹא שָׂרָא עֲלֶיהָ נְצִיצוֹ דְרוּחָא דְלַעֲלָא, לִית בֵּיהּ מַמְשׁוֹ, בִּיּוֹן דְשִׂרְיָא
עֲלֶיהָ, אִית בֵּיהּ מַמְשׁוֹ, וְקִיּוּמָא בְּקִיּוּמָא.

וְאִי תִימָא דָּא בְּלַחֲדוּדִי, תָּא חֲזִי מַחוּטְרָא דְאַהֲרֹן, דְּאִיהוּ אָעָא בְּלֹא
מַמְשׁוֹ כְּלָל, בִּיּוֹן דְשִׂדְר בֵּיהּ קְדָשָׁא בְּרִיף הוּא זְעִירוֹ דְרוּחָא,
קָאִים בְּקִיּוּמָא, וְאַתְעֵבִיד לִיהּ בְּרִיָּה וּמַמְשׁוֹ, וּמָה אָעָא דְלָאו אֹרְחִיהּ
בְּכָף, בִּיּוֹן דְשִׂדְר בֵּיהּ קְדָשָׁא בְּרִיף הוּא חַד זְעִירוֹ דְרוּחָא, קָאִים
בְּקִיּוּמָא, וְהָוָה בֵּיהּ מַמְשׁוֹ, פְּרוּבִים דְאִינוּן קְדוּשִׁין, וְקִיּוּמִין בְּקְדוּשָׁה
בְּגוּוּנָא דְלַעֲלָא, עַל אַחַת פְּמָה וְכַמָּה.

בְּכָל זִמְנָא דִישְׂרָאֵל הָוּ זַפְאִין, פְּרוּבִים הָוּ דְבִיקִין בְּדְבִיקוֹ אַנְפִּין
בְּאַנְפִּין, בִּיּוֹן דְהָוּ סְרַחֲזוּ, הָוּ מְהֵדְרִן אַנְפִּיָּהוּ דָּא מִן דָּא.

מתוק מדבש

דְרוּחָא דְלַעֲלָא לִית בֵּיהּ מַמְשׁוֹ ועד שלא שורה עליו התנוצצות הרוח שלמעלה, אין
בו ממש, כי הוא גוף בלא נשמה, בִּיּוֹן דְשִׂרְיָא עֲלֶיהָ, אִית בֵּיהּ מַמְשׁוֹ וְקִיּוּמָא
בְּקִיּוּמָא כִּיּוֹן שְׁשׁוּרָה עֲלִיו הַרוּחַ הַעֲלִיּוֹן, יֵשׁ בּוֹ מַמֶּשׁ וְעוֹמֵד בְּקִיּוּם וְחַי, הִרִי אִין הַחַיּוֹת
מִצַּד הַגּוֹף אֵלֶּא בְּרִצּוֹן הַעֲלִיּוֹן לְמַלְאוֹת כְּלִי הַהוּא בְּנֻצוֹץ שֶׁל חַיִּים, אִם כֵּן כֹּךְ הוּא בְּכַרְוּבִים
שְׁעֵלָה בְּרִצּוֹן הַקְּבִ"ה לְהַשְׁפִּיעַ בָּהֶם רוּחַ חַיִּים שִׁיְהִיו בְּעֲלֵי תְנוּעָה.

וְאִי תִימָא דָּא בְּלַחֲדוּדִי וְאִם תֵּאמַר שְׂאָדֶם אוֹ שְׂאָר בְּעֲלֵי חַיִּים הֵם לְבַד רְאוּיִים לְקַבֵּל
רוּחַ חַיִּים, אֲבָל לֹא הַכְּרוּבִים שֶׁנַּעֲשׂוּ מִזֶּהָב, וְאִם שְׂאִינוֹ כֵּן, אֵלֶּא תָּא חֲזִי מַחוּטְרָא
דְאַהֲרֹן בֵּא וְרֵאָה מִמַּטְהוֹ שֶׁל אַהֲרֹן, דְּאִיהוּ אָעָא בְּלֹא מַמְשׁוֹ כְּלָל שֶׁהוּא הִיָּה עֵץ בְּלֹא
שׁוֹם מִמֶּשׁ שֶׁל חַיּוֹת כְּלָל, בִּיּוֹן דְשִׂדְר בֵּיהּ קְדָשָׁא בְּרִיף הוּא זְעִירוֹ דְרוּחָא כִּיּוֹן
שֶׁשֶׁלַח בּוֹ הַקְּבִ"ה מֵעַט רוּחַ חַיִּים, קָאִים בְּקִיּוּמָא וְאַתְעֵבִיד לִיהּ בְּרִיָּה וּמַמְשׁוֹ עִמֵּד
בְּקִיּוּם וְנַעֲשֶׂה בְרִיָּה וְהִיָּה בּוֹ מַמֶּשׁ, וְעַתָּה וּמָה אָעָא דְלָאו אֹרְחִיהּ בְּכָף מַה עֵץ שְׂאִין
דְּרִכּוּ בְּכַךְ שִׁיְהִיָּה בּוֹ חַיּוֹת, עִם כָּל זֶה בִּיּוֹן דְשִׂדְר בֵּיהּ קְדָשָׁא בְּרִיף הוּא חַד זְעִירוֹ
דְרוּחָא קָאִים בְּקִיּוּמָא וְהָוָה בֵּיהּ מַמְשׁוֹ כִּיּוֹן שֶׁשֶׁלַח בּוֹ הַקְּבִ"ה מֵעַט רוּחַ חַיִּים, מִיָּד
עִמֵּד בְּקִיּוּם וְהִיָּה בּוֹ מַמֶּשׁ, כֹּל שֶׁכֵּן פְּרוּבִים דְאִינוּן קְדוּשִׁין הַכְּרוּבִים שֶׁהֵם קְדוּשִׁים,
וְקִיּוּמִין בְּקְדוּשָׁה בְּגוּוּנָא דְלַעֲלָא וְעוֹמְדִים בְּקְדוּשָׁה כְּעֵין הַכְּרוּבִים שֶׁל מַעֲלָה, עַל אַחַת
פְּמָה וְכַמָּה שֶׁהַרוּחַ הַעֲלִיּוֹן הִיָּה עוֹשֶׂה בָּהֶם נֶס כְּאִילוֹ הִיוּ כְּרוּבִים חַיִּים, וְהִיוּ יְכוּלִים
לְהַנִּיעַ כְּנַפְיָהֶם בְּרִצּוֹן הַעֲלִיּוֹן.

וְאִם כִּי בְּכָל זִמְנָא דִישְׂרָאֵל הָוּ זַפְאִין בְּכָל עַת שִׂישְׂרָאֵל הִיוּ זְכָאִים וְצַדִּיקִים, אִז
פְּרוּבִים הָוּ דְבִיקִין בְּדְבִיקוֹ אַנְפִּין בְּאַנְפִּין הִיוּ הַכְּרוּבִים דְבִיקִים בְּדְבִיקוֹת פְּנִים
בְּפְנִים, בִּיּוֹן דְהָוּ סְרַחֲזוּ, הָוּ מְהֵדְרִן אַנְפִּיָּהוּ דָּא מִן דָּא כִּיּוֹן שֶׁחֲטָאוּ יִשְׂרָאֵל, הִיוּ
הַכְּרוּבִים מַחֲזִירִים פְּנֵיהֶם זֶה מִזֶּה.

מָנָא הוּוּ יְדְעִי, הָכָא אַתְּפִלְגוּן עֲמוּדֵין דְּעִלְמָא, אָבֵל בְּתַנָּא דְקוּרְבָנָא,
 וּבְקוּרְבָנָא עַל גְּבֵי מְדַבְחָא, וּבְכִהְנָא כַּד בְּרִיף ית עֲמָא, בְּאֵלִין
 תִּלְתָּא הוּוּ יְדְעִי, דְּהָא פְרוּבִים מְהִדְרִין אֲנַפִּין דָּא מִן דָּא, וְקִדְשָׁא בְרִיף
 הוּא בְּעֵי תְיוּבְתָא דְכְנוּי.

תַּנָּא דְקוּרְבָנָא, כַּד הוּוּ יִשְׂרָאֵל זְפִאִין, תַּנָּא הוּוּ סְלִיק לְעֵלָא בְּאוּרַח
 מִיִּשְׂר, כְּעִשׂוּרָא דְקוּלְפִין, אִי לְסִטְר מְזֻרַח, אִי לְסִטְר מְעָרַב,
 אוּ בְכָל סִיפֵי עֲלְמָא, בְּאוּרַח מִיִּשְׂר הוּוּ סְלִיק, וְכַד לֹא סִטָּא לְיַמִּינָא
 וְלִשְׂמָאלָא, כְּדִין רְעוּתָא קְיַימָא לְעֵלָא וְתַתָּא, וְקִדְשָׁא בְרִיף הוּא אַתְרַעִי
 בְּעוּבְדִין דְיִשְׂרָאֵל בְּחִבּוּבוּ יְתִיר.

בְּקוּרְבָנָא דְעַל גְּבֵי מְדַבְחָא, כַּד הוּוּ יִשְׂרָאֵל זְפִאִין, הוּוּ מִתְחַזֵּי עַל

מתוק מדבש

ושואל מָנָא הוּוּ יְדְעִי מִנִּין הִיו יודעים ישראל מה שיש בפנים בקדש הקדשים ששם
 היה הארון עם הכרוכים, ומשיב הָכָא אַתְּפִלְגוּן עֲמוּדֵין דְּעִלְמָא כאן נחלקו
 עמודי העולם שהם החכמים, יש מי שאומר שהכהן גדול כשנכנס ביום הכפורים להקריב
 קטרת אז ראה שהכרוכים הם דבוקים, או הנביאים ובעלי רוח הקודש ידעו באיזה מצב
 עומדים הכרוכים, אָבֵל יש עוד סימנים לדעת את מצב הכרוכים, והיינו בְּתַנָּא דְקוּרְבָנָא,
 וּבְקוּרְבָנָא עַל גְּבֵי מְדַבְחָא וּבְכִהְנָא כַּד בְּרִיף ית עֲמָא בעשן הקרבן, ובקרבן שהקריבו
 על המזבח, ובכהן כשהיה מברך את העם, בְּאֵלִין תִּלְתָּא הוּוּ יְדְעִי באלו השלשה דברים
 היו יודעים, דְּהָא פְרוּבִים מְהִדְרִין אֲנַפִּין דָּא מִן דָּא כי הכרוכים מחזירים פניהם זה
 מזה, וְקִדְשָׁא בְרִיף הוּא בְּעֵי תְיוּבְתָא דְכְנוּי והקב"ה רוצה את תשובת בניו.

ומפרש ואמר תַּנָּא דְקוּרְבָנָא עֵינִין עֵשֶׁן הַקְרָבֵן הוּא, כַּד הוּוּ יִשְׂרָאֵל זְפִאִין תַּנָּא הוּוּ
 סְלִיק לְעֵלָא בְּאוּרַח מִיִּשְׂר כשהיו ישראל זכאים וצדיקים אז עשן הקרבן היה
 עולה למעלה בדרך ישרה, כְּעִשׂוּרָא דְקוּלְפִין כמקל מעוטר שהוא מקל ישר, אִי לְסִטְר
 מְזֻרַח, אִי לְסִטְר מְעָרַב, אוּ בְכָל סִיפֵי עֲלְמָא, בְּאוּרַח מִיִּשְׂר הוּוּ סְלִיק הן שעלה
 העשן לצד מזרח, או לצד מערב, או בכל קצוי העולם, בדרך ישרה היה עולה, וְכַד לֹא
 סִטָּא לְיַמִּינָא וְלִשְׂמָאלָא וכשלא נטה לימין או לשמאל, זה מורה שמעשיהם של ישראל
 הגונים ורצונים ואין הקב"ה דוחה קרבנם, כְּדִין רְעוּתָא קְיַימָא לְעֵלָא וְתַתָּא אז ידעו
 כי עת רצון נמצאה למעלה ולמטה, וְקִדְשָׁא בְרִיף הוּא אַתְרַעִי בְּעוּבְדִין דְיִשְׂרָאֵל
 בְּחִבּוּבוּ יְתִיר והקב"ה נתרצה במעשיהם של ישראל באהבה יתירה, ואז ידעו שהכרוכים
 עומדים פנים בפנים.

סימן ב' היה בְּקוּרְבָנָא דְעַל גְּבֵי מְדַבְחָא בקרבן שהקריבו על המזבח, כַּד הוּוּ יִשְׂרָאֵל
 זְפִאִין כי כשישראל היו זכאים וצדיקים, הוּוּ מִתְחַזֵּי עַל גְּבֵי אֲשָׁא דְמְדַבְחָא

גְּבִי אֲשָׁא דְּמִדְבַּחַא דְּיוֹקְנָא דְּאַרְיָה אָכִיל קוֹרְבָנָא עַל מִדְבַּחַא, וְכַד לֹא הוּוּ זַפְאִין, הוּוּ חֲמֵן דְּיוֹקְנָא דְּכַלְבָּא רְבִיעַ עַל מִדְבַּחַא.

פְּהֵנָא כַּד בְּרִיף ית עֲמָא, בְּשַׁעְתָּא דְּזִקְיָה יְדוּי, כַּד הוּוּ יִשְׂרָאֵל זַפְאִין וְאַתְחַזוֹן לְבָרְכָא, יְדוּי הוּוּ זְקִיפִין בְּזִקְיָפוּ בְּלֹא טוֹרַח פְּלִל, וְאַתְרָמוּ בְּחִידוּ וּבְרַעוּ, כַּדִּין שְׂכִינְתָּא שְׂרִיָּא עַלֵיָּהוּ, וְאַזְדַּקְפֵּן אֵינוֹן מִגְרַמֵּיהוּ, וְכַדִּין פְּהֵנָא הוּוּ יָדַע דְּאַתְחַזוֹן יִשְׂרָאֵל לְבָרְכָתָא, וּבְרִיף לֹון בְּרַעוּ דְּלָבָא.

וְכַד יְדוּי הוּוּ יְקִירִין וּבְטוֹרַח סְגִי אֲזַדְקָפוּ, וְלֹא יְכִיל לְאַרְמָא לֹון, אֲלֹא בְּרוּב טוֹרַח, כַּדִּין הוּוּ יָדַע דְּהָא שְׂכִינְתָּא לֹא שְׂרִיָּא עַל יְדוּי, וְיִשְׂרָאֵל לֹא אֶתְחַזוֹן לְבָרְכָא.

מתוק מדבש

דְּיוֹקְנָא דְּאַרְיָה אָכִיל קוֹרְבָנָא עַל מִדְבַּחַא הִיתָה נְרֵאִית עַל אִשׁ הַמְזֻבַּח צוֹרַת אֲרִיָּה הָאוּכַל אֶת הַקְּרִבְנוֹת שֶׁעַל הַמְזֻבַּח, וְהוּא מִמֶּשׁ כַּח שֶׁל מֶלֶאךְ אֲוִירֵאֵל, שֶׁהוּא שְׁלוּחַ מֵאֵת ה' לְקַבֵּל רִיחַ הַקְּרִבָּן לְהַעֲלוֹתוֹ לְמַעְלָה, וְכַד לֹא הוּוּ זַפְאִין הוּוּ חֲמֵן דְּיוֹקְנָא דְּכַלְבָּא רְבִיעַ עַל מִדְבַּחַא וּכְשִׁיִּשְׂרָאֵל לֹא הָיוּ זְכָאִים, הָיוּ רוֹאִים צוֹרַת כְּלָב רּוֹבְצַת עַל הַמְזֻבַּח וְאוּכַל אֶת הַקְּרִבְנוֹת, הַמּוֹרָה שְׁאִין הַקְּב"ה מְקַבֵּל אֶת רִיחַ הַנִּיחּוּחַ שֶׁל הַקְּרִבְנוֹת, וְאִזּוּ יָדְעוּ שֶׁהַכְּרוֹבִים חָזִירוּ פְּנֵיהֶם זֶה מִזֶּה.

סימן ג' הִיָּה פְּהֵנָא כַּד בְּרִיף ית עֲמָא כִּי הִכְהֵן כְּשֶׁהִיָּה מִבְּרַךְ אֶת הָעַם, בְּשַׁעְתָּא דְּזִקְיָה יְדוּי בְּשַׁעַת שְׁזַקָּף אֶת יְדוּי, כַּד הוּוּ יִשְׂרָאֵל זַפְאִין וְאַתְחַזוֹן לְבָרְכָא כְּשִׁיִּשְׂרָאֵל הָיוּ זְכָאִים וְהָיוּ רְאוּים לְבִרְכָה, יְדוּי הוּוּ זְקִיפִין בְּזִקְיָפוּ בְּלֹא טוֹרַח פְּלִל יְדוּי נִזְקָפוּ בְּזִקְיָפָה בְּלֹא טוֹרַח כֻּלָּל, וְאַתְרָמוּ בְּחִידוּ וּבְרַעוּ וְהוֹרְמוּ מִעֲצָמֵן בְּשִׂמְחָה וּבְרַצוֹן, כַּדִּין שְׂכִינְתָּא שְׂרִיָּא עַלֵיָּהוּ אִזּוּ הִשְׁכִּינָה הִיתָה שׁוֹרָה עֲלֵיהֶן, וְאַזְדַּקְפֵּן אֵינוֹן מִגְרַמֵּיהוּ וְלִכֵּן הֵן נִזְקָפוּ מִעֲצָמֵן, וְכַדִּין פְּהֵנָא הוּוּ יָדַע דְּאַתְחַזוֹן יִשְׂרָאֵל לְבָרְכָתָא וְאִזּוּ הִכְהֵן הִיָּה יוֹדַע שִׁישְׂרָאֵל רְאוּים לְבִרְכָה, וּבְרִיף לֹון בְּרַעוּ דְּלָבָא וּבְרַךְ אוֹתָם בְּרַצוֹן הַלֵּב.

זוה מורה על אהבתו של הקב"ה לישראל, שירדה השכינה וקדושת השם המפורש על ידי הכהנים, כדי להחתים הברכה מידם על ישראל.

וְכַד יְדוּי הוּוּ יְקִירִין וּבְטוֹרַח סְגִי אֲזַדְקָפוּ וּכְשִׁידוּי הָיוּ כְּבוֹדוֹת וּנְזַקְפוּ בְּטוֹרַח גְּדוּל, וְלֹא יְכִיל לְאַרְמָא לֹון אֲלֹא בְּרוּב טוֹרַח וְלֹא הִיָּה יְכוֹל לְזַקְפֵּן אֲלֹא בְּטוֹרַח גְּדוּל, כַּדִּין הוּוּ יָדַע דְּהָא שְׂכִינְתָּא לֹא שְׂרִיָּא עַל יְדוּי אִזּוּ הִכְהֵן הִיָּה יוֹדַע שְׁאִין הִשְׁכִּינָה שׁוֹרָה עַל יְדוּי, וְיִשְׂרָאֵל לֹא אֶתְחַזוֹן לְבָרְכָא וְיִשְׂרָאֵל אֵינָם רְאוּים לְבִרְכָה.

בגין דבשעתא דשכינתא הוה אתיאי לשרייא על ידוי, פל אינון
אצבען דאינון בדיוקנא עילא, הוּו חדאן בחדו לקבלא לה
לשכינתא עלייהו, ופרחי לאזדקפא לעלא, פמה דהוּו חדאן פרובין
דהאי עלמא, וכל שפן לעלא לקבלא לה לשכינתא על גבייהו.

ורזא דא (שמות י"ב) וידי משה כבדים, מאי טעמא, בגין דההיא שעתא
ישראל לא הוּו זפאין, וידיי דמשה איתייקרו, ולא יכיל לזקפא
לון לעלא, דכתיב לעלא (שם פסוק ז) על ריב בני ישראל ועל נסותם את
יהו"ה, וכדין ויבא עמלק, ואתייקרו ידוי דמשה, ולא יכיל לזקפא

מתוק מדבש

בגין דבשעתא דשכינתא הוה אתיאי לשרייא על ידוי לפי שבשעה שהשכינה היתה
באה לשרות על ידיו של הכהן, פל אינון אצבען דאינון בדיוקנא עילא, כל
האצבעות של הכהן שהן בצורה עליונה (כי עשר אנצעות האדם הן כנגד עשר ספירות, והס
סוד עשר אומות יו"ד ה"א ו"ו ה"ב), הוּו חדאן בחדו לקבלא לה לשכינתא עלייהו
היו שמחות בשמחה לקבל את השכינה עליהן, ופרחי לאזדקפא לעלא והיו פורחות
להזדקף למעלה, פמה דהוּו חדאן פרובין דהאי עלמא כמו שהכרובים שבמשכן
שבעולם הזה היו שמחים כשהשכינה שרתה עליהם, וכל שפן לעלא לקבלא לה
לשכינתא על גבייהו וכל שכן הכרובים שלמעלה היו שמחים לקבל את השכינה עליהם.

והנה ג' סימנים האלו הם זה פנימי מזה, כי את עשן ריח הקרבן היה נרגש לכל, כי הכל הביטו בהיותו
זקוף כמקל להיכן נוטה. אבל האש שעל המזבח אם היה בצורת אריה או בצורת כלב, לא היה
ניכר אלא לשרידים אשר ה' קורא. וענין כבודות או קלות ידי הכהנים לא היה ניכר אלא לכהן עצמו.
ובזמן הזה ידע האדם אם יש שעת רצון למעלה, ואם עבודתו מקובלת למעלה, על ידי שמחת לבבו
בעבודה, ואם תפלתו שגורה בפיו, ובידיו בהיותם פרושות לשמים בתפלה ותחנונים, וברוח קדושה
המלביש את האדם כשעובד לבוראו, וזה הרגש פרטי לכל אחד ואחד לעצמו, אבל ההולכים בחשך
לא יביטו אל פעולת ה', והמשכילים עינם בראשם.

ורזא דא וזהו הסוד מה שכתוב, וידי משה כבדים ומפרש מאי טעמא מהו הטעם
שהיו כבדים, בגין דההיא שעתא ישראל לא הוּו זפאין לפי שבשעה ההיא
ישראל לא היו זכאים, וידיי דמשה איתייקרו ולא יכיל לזקפא לון לעלא וידיי של
משה נעשו כבודות ולא היה יכול לזקפן למעלה, דכתיב לעלא לפי שכתוב למעלה, על
ריב בני ישראל ועל נסותם את יהו"ה, וכדין ואז נאמר ויבא עמלק ועל ידי זה
ואתייקרו ידוי דמשה ולא יכיל לזקפא לון נעשו ידי משה כבודות ולא היה יכול

לֹוֹן, עַד דְּקָבִיל עֲלֶיהָ עוֹנֶשָׁא, דְּכְתִיב וַיִּקְחוּ אֶבֶן וְהָיָה פֶּאֶשֶׁר יָרִים
מִשָּׁה וְגוֹמֵר, פְּגוּוֹנָא דָּא לֹוּחֵי אֲבִנְיָא, פְּגוּוֹנָא דְכְהֵנָא.

וְעַל דָּא, פְּרוּבִים בְּהֵוּא זְמַנָּא דְהוּוּ יִשְׂרָאֵל זְפֹאִין, הוּוּ אֲנַפִּין בְּאֲנַפִּין
מִתְדַבְּקִין דָּא בְּדָא, וְכַד לָא הוּוּ זְפֹאִין הוּוּ מְהַדְרִין אֲנַפִּיָּהּ דָּא
מִן דָּא, וְעַל רְזִין אֲלִין הוּוּ יְדַעֵי, אִי יִשְׂרָאֵל זְפֹאִין אִי לָא.

מתוק מדבש

לזוקפן, כי ישראל גרמו בחטאם שלא תשרה השכינה על אצבעותיו, עַד דְּקָבִיל עֲלֶיהָ
עוֹנֶשָׁא עַד שֶׁקֶבֶל עָלָיו עוֹנֵשׁ יִסּוּרִים לְכַפֵּר עַל יִשְׂרָאֵל, דְּכְתִיב וַיְדִי מִשָּׁה כְּבָדִים וַיִּקְחוּ
אֶבֶן וַיִּשְׂמֻוּ תַּחְתּוֹ וַיִּשְׁבַּע עֲלֶיהָ, וּפְרָשׁ"י וְלֹא יִשָּׁב לֹו עַל כֹּר וְכֹסֶת, אִמֵּר יִשְׂרָאֵל שְׂרוּיִין
בְּצַעַר אֶף אֲנִי אֵהִיָּה עִמָּהֶם בְּצַעַר, וְאוּ וְהָיָה פֶּאֶשֶׁר יָרִים מִשָּׁה יְדוּ וְגַבְר יִשְׂרָאֵל. פְּגוּוֹנָא
דָּא לֹוּחֵי אֲבִנְיָא כַעֲיִן זֶה הִיּוּ בְּלוּחֹת הָאֲבָנִים, פְּגוּוֹנָא דְכְהֵנָא כַעֲיִן יְדִיו שֶׁל כֹּהֵן, וְרַצָּה
לוֹמֵר שֶׁבְחַטָּא הֶעֱגַל כְּבֹדוֹ יְדִיו שֶׁל מִשָּׁה וּנְפְלוּ הַלּוּחֹת וּנְשַׁבְרוּ.

וְחֹזֵר לְדַבְּרֵי הָרֵאשׁוֹנִים וְאִמֵּר וְעַל דָּא פְּרוּבִים בְּהֵוּא זְמַנָּא דְהוּוּ יִשְׂרָאֵל זְפֹאִין
הוּוּ אֲנַפִּין בְּאֲנַפִּין מִתְדַבְּקִין דָּא בְּדָא וְעַל כֵּן בַּעַת שִׁישְׂרָאֵל הִיּוּ זְכָאִים הִיּוּ
הַכְּרוּבִים פְּנִים בְּפָנִים מִתְדַבְּקִים זֶה בְּזֶה, וְכַד לָא הוּוּ זְפֹאִין הוּוּ מְהַדְרִין אֲנַפִּיָּהּ דָּא
מִן דָּא וְכִשְׁלֹא הִיּוּ זְכָאִים הִיּוּ הַכְּרוּבִים חֹזְרִים פְּנִיהֶם זֶה מִזֶּה, וְעַל רְזִין אֲלִין הוּוּ
יְדַעֵי אִי יִשְׂרָאֵל זְפֹאִין, אִי לָא וְעַל יְדֵי כָל אֱלוֹ הַסּוּדוֹת הִיּוּ יוֹדְעִים אִם יִשְׂרָאֵל הִם
זְכָאִים אִם לָא.

שכר המתפלל כראוי

(יב) וְאֶגְרָא דְצִלוֹתָא דִתְקוּנָא דָא, פִּד נַפְקָא נִשְׁמַתָּא מִן גּוּפָא, לְאִזְלָא לְעֵלְמָא דְאֵתִי, פְּמָה דְאִיהוּ אֹקִיר לְשְׁכִינְתָּא, וְלָבִישׁ לָהּ בְּכַמָּה עֲנָנִין דְלְבוּשִׁין יְקִירִין דְאֵתְקִרְיָאוּ עֲנָנֵי יְקָר, וְסָלִיק לָהּ בְּצִלוֹתָהּ לְגַבֵּי קֳדָשָׁא בְרִיךְ הוּא, בְּשִׁירִין וְזִמְרֵירוֹת וְתִשְׁבָּחוֹת וְהוֹדָאוֹת דְצִלוֹתָא, הֵכִי סָלִיק לָהּ קֳדָשָׁא בְרִיךְ הוּא לְעֵלְמָא דְאֵתִי לְנִשְׁמַתָּה בְלְבוּשׁ עֲנָנֵי יְקָר, וּבְכַמָּה שִׁירוֹת וְתִשְׁבָּחוֹת וְהוֹדָאוֹת, פְּגוּוֹנָא דְנַפְקוּ יִשְׂרָאֵל מִמְצָרִים בְּעֲנָנֵי יְקָר וּבְנִגּוּנָא, הֲדָא הוּא דְכְּתִיב (שְׁמוֹת טו א) אֲזַ יִשִּׁיר מֹשֶׁה וּבְנָיִי יִשְׂרָאֵל וְגוֹמֵר.

מתוק מדבש

"מאמר שכר המתפלל כראוי" ומבאר כי המתפלל בכונה וכראוי, וגורם בתפלתו נחת ויחוד לשכינה הקדושה, אזי שכרו מדה כנגד מדה, כי כשנפטר מהעולם זוכה שהקב"ה מעלה את נשמתו בלבוש של ענני כבוד ובשירה, וכן הקב"ה יורד להעלות את נשמתו ולקבלה עם מחנות המלאכים שלו ושל השכינה.

(מקור המאמר במקונו זהר חדש דף קטז ע"ג, וצִיָּאֹר מִתּוֹק מִדְּבַשׁ כִּכְךָ 7 ע"ג-7)

וְאֶגְרָא דְצִלוֹתָא דִתְקוּנָא דָא ושכר התפלה של האדם הגורם תיקון זה, הוא פִּד נַפְקָא נִשְׁמַתָּא מִן גּוּפָא לְאִזְלָא לְעֵלְמָא דְאֵתִי כשהנשמה יוצאת מן הגוף ללכת לעולם הבא, פְּמָה דְאִיהוּ אֹקִיר לְשְׁכִינְתָּא כמו שהאדם הוקיר וכיבד את השכינה, וְלָבִישׁ לָהּ בְּכַמָּה עֲנָנִין דְלְבוּשִׁין יְקִירִין דְאֵתְקִרְיָאוּ עֲנָנֵי יְקָר והלביש אותה בכמה עננים של לבושים יקרים הנקראים ענני כבוד, וְסָלִיק לָהּ בְּצִלוֹתָהּ לְגַבֵּי קֳדָשָׁא בְרִיךְ הוּא והעלה אותה בתפלתו אל הקב"ה לסוד היחוד, בְּשִׁירִין בשירת הים, וְזִמְרֵירוֹת של פסוקי דזמרה, וְתִשְׁבָּחוֹת בשלש ברכות הראשונות של תפלת העמידה, וְהוֹדָאוֹת דְצִלוֹתָא בשלש ברכות האחרונות של התפלה, שכרו יהיה מדה כנגד מדה, לְכֵן הֵכִי סָלִיק לָהּ קֳדָשָׁא בְרִיךְ הוּא לְעֵלְמָא דְאֵתִי לְנִשְׁמַתָּה בְלְבוּשׁ עֲנָנֵי יְקָר כך יעלה הקב"ה את נשמתו לעולם הבא בלבוש של ענני כבוד, וּבְכַמָּה שִׁירוֹת וְתִשְׁבָּחוֹת וְהוֹדָאוֹת כנגד מה שהוא העלה את השכינה בהם, פְּגוּוֹנָא דְנַפְקוּ יִשְׂרָאֵל מִמְצָרִים בְּעֲנָנֵי יְקָר וּבְנִגּוּנָא כעין שיצאו ישראל ממצרים בענני כבוד ובשירה, הֲדָא הוּא דְכְּתִיב זהו שכתוב אֲזַ יִשִּׁיר מֹשֶׁה וּבְנָיִי יִשְׂרָאֵל את השירה הזאת לה.

וּכְמָה דְסָלִיק לָהּ בְּכַמָּה מִשְׁרִין דְּמִלְאָכִים, וְנַחֲתִית לְגַבְהָ מִשְׁרִין דְּקִדְשָׁא
 בְּרִיף הוּא לְקִדְמוּתָהּ, וְקִדְשָׁא בְּרִיף הוּא עֲמָהוּן, הָכִי סָלִיק
 לְנִשְׁמָתָא מִן גּוּפָא בְּמִשְׁרִין דְּשְׁכִינְתָּא, וְנַחֲתִית קִדְשָׁא בְּרִיף הוּא לְקִדְמוּתָהּ
 בְּמִשְׁרִין דִּילָהּ.

מתוק מדבש

ועוד וּכְמָה דְסָלִיק לָהּ בְּכַמָּה מִשְׁרִין דְּמִלְאָכִים וכמו שהעלה האדם את השכינה
 בכמה מחנות של מלאכים, וְנַחֲתִית לְגַבְהָ מִשְׁרִין דְּקִדְשָׁא בְּרִיף הוּא לְקִדְמוּתָהּ,
 וְקִדְשָׁא בְּרִיף הוּא עֲמָהוּן והוריד אליה את מחנות של הקב"ה לקבל אותה, והקב"ה
 עמם, הָכִי סָלִיק לְנִשְׁמָתָא מִן גּוּפָא בְּמִשְׁרִין דְּשְׁכִינְתָּא כך יעלה הקב"ה את נשמתו
 כשתצא מן הגוף במחנות של השכינה, וְנַחֲתִית קִדְשָׁא בְּרִיף הוּא לְקִדְמוּתָהּ בְּמִשְׁרִין
 דִּילָהּ וירד הקב"ה לקבל אותה במחנות שלו. (רמ"ק קיג"ק ומפרשים)

שכר תפלות ישראל

(יג) עַד דְּהוּוּ יְתַבִּי, קָרִיב בְּרִיָּה דְרַבִּי יוֹסִי לְאַבוּהֵי, אָמַר לִיהּ הָאִי דְאָמַר שְׁלֵמָה, (מ"א ח לט) וְאַתָּה תִּשְׁמַע הַשָּׁמַיִם מְכוּן שְׁבַתְךָ, הָוּה לִיהּ לְמִימַר מִן הַשָּׁמַיִם, שְׁמַע רַבִּי יוֹחָנָן, אָמַר לִיהּ אִימָא בְּרִי אִימָא, דְּמִלָּה דְּפוּמְךָ מְלָה קְדִישָׁא הִיא, אָמַר רַבִּי יוֹסִי, הָאִי פְּסוּקָא שְׁאִיל, וְאַתָּה תִּשְׁמַע הַשָּׁמַיִם מְכוּן שְׁבַתְךָ, מִן הַשָּׁמַיִם הָוּה לִיהּ לְמִימַר.

אָמַר לִיהּ רַבִּי יוֹחָנָן, מְקַרָּא חֶסֶר הוּא, פְּמוּ שְׁוַעַת עֲנִיִּים, הָוּה לִיהּ לְמִימַר מִן עֲנִיִּים, וְכֵן (תהלים ט יג) צַעֲקַת עֲנִיִּים, וְכֵן הֲרַבְּהָ. קָרִיב לְאַבוּהֵי, וְאָמַר לִיהּ מְלָה שְׁמַעְנָא בְּהָ, אָמַר רַבִּי יוֹחָנָן, אִימָא בְּרִי אִימָא.

מתוק מדבש

"מאמר שכר תפלות ישראל" ומבאר כי מלאך מט"ט מעלה את תפלות ישראל למעלה לרקיע הנקרא שמים, וכשהקב"ה רוצה להשגיח ולהסתכל בזכותם של ישראל, אזי הוא מסתכל ומתבונן באותו רקיע, ומיד הוא מתמלא ברחמים על ישראל.

(מקור המאמר בזהר חדש דף יג ע"ג - יד ע"א, וצניאור מתוק מדבש כרך א עמ' רי-ריא)

עַד דְּהוּוּ יְתַבִּי בַעוּד שְׁהִיו יוֹשְׁבִים, וְהִיו עוֹסְקִים בַּעֲנִין הַשָּׁמַיִם, קָרִיב בְּרִיָּה דְרַבִּי יוֹסִי לְאַבוּהֵי נִתְקַרַּב בְּנוֹ שֶׁל רַבִּי יוֹסִי לַאֲבִיו, אָמַר לִיהּ שְׁאֵל מִמְּנוּ, הָאִי דְאָמַר שְׁלֵמָה זֶה שְׁאֵמַר שְׁלֵמָה וְאַתָּה תִּשְׁמַע הַשָּׁמַיִם מְכוּן שְׁבַתְךָ, הָוּה לִיהּ לְמִימַר הִיָּה צְרִיךְ לומר ואתה תשמע מן השמים, שְׁמַע רַבִּי יוֹחָנָן שְׁהִילַד אִמַּר אִיזוּה דְּבַר תוֹרָה לַאֲבִיו, לְכֵן אָמַר לִיהּ, אִימָא בְּרִי אִימָא אִמּוֹר בְּנִי אִמּוֹר דְּבִרְיָךְ שְׁגַם אֲנִי אֲשַׁמַּע, דְּמִלָּה דְּפוּמְךָ מְלָה קְדִישָׁא הִיא כִּי הַדִּיבּוּר שְׁבַפִּיךְ הוּא דִּיבּוּר קְדוּשָׁה, הַבֵּל פַּה שְׁאִין בּוֹ חֲטָא, אָמַר רַבִּי יוֹסִי, הָאִי פְּסוּקָא שְׁאִיל פְּסוּקָא זֶה שְׁאֵל בְּנִי, מַה שְׁכָּתוּב וְאַתָּה תִּשְׁמַע הַשָּׁמַיִם מְכוּן שְׁבַתְךָ וְשְׁאֵל מִן הַשָּׁמַיִם הָוּה לִיהּ לְמִימַר הִיָּה צְרִיךְ לומר מן השמים.

אָמַר לִיהּ רַבִּי יוֹחָנָן, מְקַרָּא חֶסֶר הוּא, פְּמוּ שְׁוַעַת עֲנִיִּים, הָוּה לִיהּ לְמִימַר כִּי הִיָּה לוֹ לומר שועה מן ענינים, וְכֵן צַעֲקַת עֲנִיִּים, וְכֵן הֲרַבְּהָ וְכֵן יֵשׁ הֲרַבְּהָ מִקְרָאוֹת חֲסִרִים. קָרִיב לְאַבוּהֵי קָרִב הִילַד לַאֲבִיו, וְאָמַר לִיהּ, מְלָה שְׁמַעְנָא בְּהָ דְּבַר סוּד שְׁמַעְתִּי בּוּזָה מְמוֹרִי, אָמַר לִיהּ רַבִּי יוֹחָנָן הִילַד, אִימָא בְּרִי אִימָא אִמּוֹר בְּנִי אִמּוֹר מַה שְׁשַׁמַּעְתָּ.

אמר, שמענא די בעידנא די בעון ישראל צלותהון ובעותהון בבתי צלותא, מטטרו"ן מארי דאפיא, נטיל כל צלותהון דישראל וסליק להו ומנח להו בהאי רקיע, וכד בעי קדשא בריה הוא לאשגחא בזכותהון דישראל, מעיין בההוא רקיעא דאתקרי שמים, דתמן בעותהון דישראל, ומרחם עליהו, דכתיב (מ"א ח לב) ואתה תשמע השמים, השמים מממש. וכן אמר דוד, (תהלים קמח א) הללו את יהו"ה מן השמים, דתמן הוא תושבחתא דישראל. אתא רבי יוחנן ונשקיה על רישיה, וברכיה, אמר מרגלא הדא הוות תחות ידיך, מרגלא תהא בדרך.

מתוק מדבש

אמר הילד, שמענא שמעתי ממורי, די בעידנא די בעון ישראל צלותהון ובעותהון בבתי צלותא כי בעת שישראל מבקשים תפלותיהם ובקשותיהם בבית תפלתם, אז מטטרו"ן מארי דאפיא נטיל כל צלותהון דישראל מלאך מט"ט שר הפנים לוקח כל תפלותיהם של ישראל, וסליק להו ומנח להו בהאי רקיע ומעלה אותם ומניח אותם ברקיע ידוע, (זהכ"י כתב, כפי משמעות, רקיע זה הוא סוד יסוד של המלכות דלילות שממנו מעלים את המ"ן). וכד בעי קדשא בריה הוא לאשגחא בזכותהון דישראל וכשהקב"ה רוצה להשגיח ולהסתכל בזכותם של ישראל, מעיין בההוא רקיעא דאתקרי שמים הוא מסתכל ומתבונן באותו הרקיע הנקרא שמים, דתמן בעותהון דישראל ששם נמצאות תפלתם ובקשתם של ישראל, ומרחם עליהם, דכתיב כמו שכתוב ואתה תשמע השמים, השמים מממש פירוש תשמע תפלות ישראל הנמצאות בשמים, וכן אמר דוד, הללו את יהו"ה מן השמים, דתמן הוא תושבחתא דישראל כי שם בשמים הוא התשבחות של ישראל. אתא רבי יוחנן ונשקיה על רישיה, וברכיה בא רבי יוחנן ונשקו על ראשו וברכו, אמר, מרגלא הדא הוות תחות ידיך מרגלית זו היתה תחת ידך, מרגלא תהא בדרך מרגלית ואיש מסוים תהיה בדורך.

מאמר ישראל קדושים הם

"מאמר ישראל קדושים הם" ובו מבואר מעלת חזרת התפלה על ידי השליח צבור, וזהירות הדבור אז, וכן בין תפלת לחש לחזרה.

(המאמר נלקט נערך ופורסם לפני כעשור שנים ע"י בעל "מתוק מדבש", ונחקק על ידו גם בפנים קונטרס צואתו הנכבדה)

הנה ב"ה אכשור דרא בענין המובא בשו"ע (או"ח סימן קכ"ד) "לא ישיח שיחה חולין בשעה שהש"צ חוזר התפלה", וכמעט היום לא יראה ולא ימצא זה כלל מי שידבר דברים בטלים באמצע חזרת הש"צ, אבל יש שמחמת אי ידיעה חושבים שמותר ללמוד או לעיין בחשבונותיו או להסתכל בעלון וכדומה באמצע חזרת הש"צ, וגם יש שאינם יודעים שאסור לדבר ולשיח בין תפלה דלחש לחזרת הש"צ, וביותר נמצא זה כאשר יש הפסקה בין תפלה דלחש לחזרת הש"צ, והוא איסור גמור כמבואר לקמן. ומה גם בהיות המדבר ש"צ אזי חטאו בכפלים.

ועוד יש הטועים וסוברים שכיון שהם כבר התפללו במנין אחר, ועתה שוהים הם במנין זה אזי לא עליהם יבא החטא ומותרים בשיחה ודבור גם בשעת חזרת הש"צ וקדישים.

ובהיות שמכשולים אלו שורשם בחוסר ידיעה, תרתי משמע, הן מצד ידיעת גודל ורום מעלת תפילת לחש וחזרה שאחד הם, והן מצד דברי הפוסקים בזה, לכן ליקטנו כאן בקצרה דברי קושט ואמת בלשון המובא בספרים ללא תוספת כלל, ומשכיל על דבר ימצא טוב, וכבר אמרו גדולה תפלה.

א. ידוע מכתבי האר"י ז"ל דענין חזרת הש"צ יש בה מעלה עצומה על תפילת הלחש, ויש הבדל בין שני חלקי תפילה אלו מדרגות בלי שיעור וערך, ועל זה רמזו חז"ל (ברכות לב) התפלל ולא נענה יחזור ויתפלל, ומפרש הגר"א שם (בלקוטי הגר"א על הש"ס, והובא דבריו במעשה רב מג, ב) דהיינו חזרת הש"צ דבה תלויה עניית התפלה, ועל זה נאמר הן אל כביר לא ימאס, ודרשו

מאמר ישראל קדושים הם

מה

חז"ל (ברכות דף ת.) אין הקב"ה מואס בתפילתן של רבים דחזרת הש"צ במהותה היא תפלה של ציבור, ורמזו לכל זה הוא מה שתפילת עמידה חובה שתהא בלחש וחזרת הש"צ בקול רם, שתפילת הלחש לרוב יוקרתה היא כאדם המחביא יהלום יקר שלא יחטיפוהו ליסטים ממנו, מה שאינו כן חזרת הש"צ היא כל כך עליונה שאין שם מגע לליסטים וכחות הרעים כלל, שכבר עומד הוא בדביקות כל כך להמלך, עד שאין כאן יותר שום סכנה מכוחות זרים, ואין כאן שום חשש שיחטפו את התפילות הנוראות ההן, והנה רבים מאתנו שלא ידועה להם זאת הידיעה, חזרת הש"צ היא אצלם לכתחילה זמן המיועד לעיין באיזה ספר, או סתם זמן מבוזבז, ואפשר שיעברו שבעים שנה מבלי שיכוון בחזרת הש"צ אפילו פעם אחת, ואפילו אם שומע את הברכות וענה אמן, זה בלא התרגשות מיוחדת מענין הבקשות והשבחים הנאמרים כאן, וכל זה פשוט מחוסר ידיעה וחוסר חינוך והרגל בפרטי מהלכי התפילה וסגולותיה.

(שערים בתפלה עמ' יד.)

ב. ובעוד שהחזן חוזר י"ח ברכות אל יעסוק אפילו בדברי תורה, אלא יכוין לענות אמן על כל ברכה, ויהיו אזניו למה שש"צ מוציא מפיו, ויתן עיניו למטה ולבו למעלה, כמו בתפלתו בלחש ממש, ולכוין בכל ברכה וברכה כמדתה הראויה להן, וירויה בזה שאם לא כיון בתפלתו בלחש, יכוין בחזרה והוא קצת תיקון, וכן מנהג מורנו (הרמ"ק) נשמתו עדן. והמדבר בחזרת ש"צ הוא קוצץ ומפריד, שהרי פירש ברעיא מהימנא (בוהר פנחס רכט.) כי תפלה בלחש וחזרת ש"צ הם כנגד הוי"ה אדנ"י, וכן פירשו בתיקונים דף ג: והמדבר הוא מפריד, ואין לדבר דבור אחר אלא אמן שעולה כמנין יאהרונה"י וכו'.

(תוצאות חיים לבעל ראשית חכמה אות קו)

ג. תפלת חזרה הוא חיוב כמו הלחש, וצריך לשמוע לשליח צבור מה שאומר מלה במלה.

(שלחן הטהור לקאמרנא סי' קכ"ד)

ד. בחזרת התפלה חוזרים ונעשים כל התיקונים שנעשו בתפלת לחש, אלא דהחזרה היא מגעת במקום עליון וגבוה יותר ממה שמגעת שם תפלה דלחש.

(בן איש חי ש"א תרומה ב')

ה. מעלת החזרה של הש"צ יותר גדולה ממעלת התפלה בלחש כמובא בבוה"ק פ' פנחס.

(שומר אמונים מאמר פתחו שערים פ"ה)

ו. והנה בשעה שהקהל מתפללים, או כשהשליח צבור חוזר התפלה, לא יעסוק בענין אחר כמו בהעברת הסדרה או לומר תהלים, או להסתכל באיזה ספר, ומי שיעבור על זה צריך להזהירו, ואם אחר האזהרה לא יציית, אז יש רשות וצריך לדחותו מבית המדרש, עד שיקבל על עצמו לחזור ולתקן. (תקנות והדרכות לאדמו"ר בעל שומר אמונים פרק ל"ג תקנה ב' "הכרחית")

ז. וכן אפילו כבר התפלל ושמע קדישים, ואחר כך אומר הש"צ השמונה עשרה או קדיש, אסור לדבר, ולא כמו מקצת אנשים הגם שגזוהרים בזה, מתירים לעצמם במנין אחר, כי מי התיר להם זאת... ובכל מקום שמתפללים תלמידיי ביחד, יפקדו שומרים על זה, וכן כל אחד ימסור נפשו על דבר כבוד ה' למחות בהמספרים בכל כחו, וח"ו מי שיעבור על זה צריך לגעור בו ולשלחו חוצה, אם אינו ציית למוכיחים והשומע ישכון לבטח ועליהם תבא ברכת טוב. (ספר הצואה לאדמו"ר בעל שומר אמונים עמ' נב).

ח. בשעת התפלה לא הביט ולא עיין בשום ספר, גם בין ההפסקות וחזרת הש"צ וכיוצא. (דרכי חיים ושלום לאדמו"ר ממנוקאטש זי"ע אות קנא)

ט. לא ישוח שיחת חולין בשעה שהש"צ חוזר התפלה, ואם שח הוא חוטא וגדול עונו מנשוא וגוערין בו, (ש"ע סימן קכ"ד), ואם גמר תפלתו בלחש ועדיין הש"צ אינו מתחיל החזרה, הטא חמור לדבר בין לחש לחזרה. (גורי האר"י ז"ל). (החיד"א בקשר גדול סימן ח"י אות א"ך)

י. אם גמר אדם תפלתו קודם שסיים הש"צ, לא ישיח בין לחש לחזרה, אלא עומד ושותק וממתין עד שיתחיל הש"צ החזרה, ויכוין דעתו לשמוע החזרה מתחילה ועד סוף, ולא ילמוד בתוך החזרה, וכל שכן שלא ישיח. (בן איש חי ש"א תרומה י')

יא. ובכף החיים סימן קכ"ד סק"א אחר שהעתיק דברי החיד"א והבא"ח הנ"ל, הוסיף: וכן משמע מדברי שער הכונות (דרוש ד' דיוהכ"פ), שכתב על ענין פסוק ה' הוא האלוקים, היה ראוי לאומרו אחר תפלת הלחש דנעילה, ולא אחר החזרה, והטעם שאומרים אותו אחר החזרה, הוא שלא להפסיק בין הלחש והחזרה יעו"ש, וא"כ לפי זה משמע כיון שפסוק זה יש צורך לאומרו בין לחש לחזרה, ואפילו הכי אין אומרים אותו כדי שלא להפסיק, ואם כן כל שכן שאסור להפסיק בדיבור בין לחש לחזרה וכו'.

מאמר ישראל קדושים הם

מז

ואם כן צריך הש"צ ליוזר הרבה שלא יפסיק לדבר בין לחש לחזרה, דהא אפילו על יחיד כתבו בספר קשר גודל, וסידור בית יעקב, משם גורי הארז"ל, דחטא חמור הוא לדבר בין לחש לחזרה, וכ"ש ש"צ, וכמש"כ הפתח הדביר, וכך החיים לרח"פ, דהאיך יעשה איסור ויבא להיות ש"צ להתפלל חזרה לפני ה' בעד העם, ואינו מתפחד ממה שכתוב נתנה עלי בקולה על כן שנאתיה.

(כף החיים סימן נ"ג סקטי"ז)

ועל הנותן לבו לזאת, אמרו בזוה"ק (פנחס דף רכט ע"א), בקדמיתא מקבילות הלולאות אחת אל אחת (בתפילת לחש), אבל באמן (בחזרת הש"צ) והיה המשכן אחד.

ועוד ראה: א) בס' עמק ברכה לכן השל"ה שהאריך רבות בתוכחות ע"ז.
ב) בס' תפארת בנים ריש ס' ויצא לבעל דרכי תשובה ממונקמש שג"כ האריך להוכיח ע"ז. ג) בליקוטי תורה הדרכה ז' לר"מ מטשרנוביל.
ד) בשו"ע הרב סימן קכ"ד ס"ו. ומפאת האריכות לא העתקתי.

מובא בהקדמת הספר דמשק אליעזר מהרה"ק רבי אליעזר צבי מקאמארנא
זיע"א, וזה לשונו:

שמעתי מאמו"ר זלה"ה, ששמע מפה קדוש רבינו יעקב יצחק בן מאטיל
מלובלין, שרצונו הטוב היה שיהיה איש אחד בעולם שיפרש דברי
הזהר הקדוש על פי פשט פשוט בכל מקום שיכול לפרש על פי פשט. וכן
אני בעצמי שמעתי גם כן מהרב הצדיק הגאון מו"ה צבי זצ"ל מליסקא
מארץ הגר שחשקה נפשו לראות בעיניו איזה פירוש על הזהר הקדוש
שיהיה על פי פשט פשוט בכל מקום שיוכל לסבול פשט פשוט, והוא כדי
שיוכל לידבק כל אחד מבני ישראל הקדושים בדברי הזהר הקדוש, כי ידוע
הוא שעיקר קניית דביקות הבורא ברוך הוא באין ממש ובשמחה, הוא בא
מלימוד דברי הזהר וכו', עד כאן לשונו.

כתב הגה"ק שר בית הזהר בעל העטרת צבי זיע"א, במכתבו לרבו הסבא
קדישא הרב ר' אברהם יהושע העשיל מאפטא זיע"א, וזה לשונו:
הנה ספר הזהר בו דבוקה נפשי עד אשר בשכבי ובקומי בו נקשרתי, לא
נח ולא שקט לבי, כי באמת הספר הלזה ידוע ומפורסם סגולת העסק
בו, והוא מקור לכל ספרי יראים וממנו נובעים כל המוסרים ואהבת ה'
התמימה וכו', עכ"ל.

כתב המהרצ"ה בספר סור מרע ועשה טוב, וזה לשונו:
תדבק נפשך בספרי יראים, כדי שתראה בכל עת חיובך לבורא כל עלמין,
ובפרט בספר הזהר עקרא דכלא, והוא ילהב לך בשלהובא דאשא,
כי ספר הזהר הוא המפתח והוא הסוגר, עכ"ל.

